

DARBININKAS

LVI NO. 46

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N. Y.

TREČIADENIS - WEDNESDAY, BIRŽELIS - JUNE 30, 1971

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

10 CENTŲ

Ginčas dėl spaudos laisvės ribų jau Vyr. Teisme

Slaptieji dokumentai perduoti abiejų Kongreso rūmų vadų globai

Vyriausybės iškeltos bylos New York Times ir Washington Post dėl Vietnamo karą liečiančių slaptų dokumentų perdavimo skelbtos pereinamojo laikotarpio pabaigos. Vyriausybės advokatai patvirtina, kad šie dokumentai buvo perduoti abiejų Kongreso rūmų vadų globai. Tačiau šie dokumentai buvo perduoti abiejų Kongreso rūmų vadų globai.

Pirmą kartą nuo Pirmojo konstitucijos priedo atsiradimo Vyr. Teismas gavo proga pareikšti savo nuomonę apie to priedo prasmę — ar spauda turi nevaržomą laisvę skelbti viską, ką neatsižvelgdama, ar tauta turi viską žinoti apie vyriausybės veiksmus jokių sąlygų nevaržoma.

Tokioj demokratinėje santvarkoje, kuri dabar reikiama Amerikos praktikoje, kada dabar jau svarbiausias centras yra amžinos dviejų partijų varžybos dėl prezidentūros ir kongreso, epochinio sprendimo nelaukta. Nebent tik kokio nors vieno aspekto išryškėjimo. Jeigu jis bus valstybės saugumo naudai, tai prasidėjusi toji srity anar-chija bus pristabdyta, jeigu ne, tai ji galės plėstis iki tokio taško, kad ir valstybės išdystytas nebebus laikoma nusikaltimu.

Kadangi Vyr. Teismas neva turi baigti savo sesiją ši pirmadienį, tai ta diena laikoma ir jo sprendimo minėtoji byloj.

— Rumunijos vyriausybė apmokės algą profesoriumi, kuris Columbia universitete skaitys paskaitas apie Rumuniją ir pietryčių Europą. Paskaitos prasidėsiančios 1972 pavasario semestre. Būtų gerai, kad pati Rumunija ir profesorių parinktų.

— Viceprez. Agnew išvyko kelionėn lankyti 11 valstybių. Pradės nuo P. Korėjos, kur dalyvaus prezidento inauguracijoje ir tarsis abu kraštus liečiančiais svarbiais reikalais. Svarbiausias kelionės tikslas — palaikyti ir gerinti santykius su kitais kraštais, nuolat taikui būdu tvarkant atsirandančias problemas.

— Sovietų Besarabijoj (iš Rumunijos pasigrobtas teritorijos gabalas) teisiškai 9 žydai, kaltinami norėję pasigrobtį lėktuvą ir pavogę multiplikatorių antisovietinei propagandai spausdinti.

— Egipto sąmokslininkų bandžiusių pasigrobtį iš Sadato valdžią, konfiskuotas visas turas. Toks likimas tuo tarpu ištiko devynis asmenis, kurių tarpe yra ir Maskvos draugas Aly Sabry. Tardymai būsią greit baigti, bylos pereis į teismus.

— Italijos savivaldybių rinkimuose jokia partija negalėjo surinkti viską lemiančios daugumos, bet ši kartą fašistais pravaržuojamas Socialinis Sąjūdis laimėjo didžiausią atstovų skaičių. Tai ženklas, kad žmonės pradeda atsibosti krikščionių demokratų sukairėjimas ir komunistų partijos žaidimas streikų ir riaušių organizavimu.

Reiškinys nebūtų eilinis, jeigu teismas padarytų esminį sprendimą tokioje byloje, kurios medžiagai pasverti reikia ne dienų, bet mėnesių. Teismas galėtų laikinai savo darbą sumažinti atskaidamas kad ir į šiuos du klausimus: Ar spauda šiuo atveju pasisavino prezidento teisę nuspręsti, kuris valstybės dokumentas ir kiek laiko turi būti slaptas? Arba, ar skelbdami tuos slaptus dokumentus

Paryžius sutiko prisidėti

Paryžius. — Antrą kartą Sovietų ambasadoriaus per prez. Pompidou pakalbinta, Prancūzijos vyriausybė sutikusi priimti Maskvos pasiūlymą dalyvauti atominio nusiginklavimo konferencijoje. Maskva siūlo, kad toje konferencijoje turėtų dalyvauti visos penkios su atomineis ginklais pasireiškiosios valstybės: JAV, Sovietų Sąjunga, Prancūzija, Anglija ir kom. Kinija. Niekas dar negirdėti apie tai, kada ir kur konferencija turėtų įvykti. Vakariečiai nelinkę skubėti, nes pirmą nori sužinoti, kada Maskva sutiks ir kaip sutvarkyti naują Berlyno statusą ir jo laisvę susisiekti su V. Vokietija. Be šio klausimo sutarkymo vakariečiai niekur nenori skubėti.

Darbai kalbų nepaveja

Washingtonas. — Pirmasis valstybės sekretoriaus Rogers pasikalbėjimas su Sovietų ambasadorium Dobryninu apie tai, kada ir kur pradėti pasitarimus dėl NATO ir Varšuvos pakto kariinių pajėgų sumažinimo Vidurio Europoje nedavęs siektų rezultatų. Dobryninas tik užsirašė Rogers klausimus, bet negalėjęs suteikti jų žinių, kurių Rogers norėjęs gauti. Todėl nutarta tuo reikalu turėti daugiau pasitarimų.

Iki derybinio pobūdžio pasitarimų kelias dar esąs ilgas, jeigu Maskva neskubės su atsakymais. Pirmajame susitikime Dobryninas atstovavęs visiem Varšuvos pakto nariams, Rogers kalbėjęs už visą NATO šeimą.

Gomulka valdęs kaip čaras autokratas Panaši nuodėmė pražudė ir Ulbrichtą

Varšuva. — Lenkijos kompartija paskelbė pranešimą apie prieš paskutines Kalėdas vykusį darbininkų sukilimą trijose Pamario miestuose: Džanske, Szeczine ir Gdynėje. Atspausdinti trijų ta proga nuo valdžios pašalintų svarbių pareigūnų pasiaiškinimai, bet nėra nė vieno Gomulkos žodžio, kuris laikomas didžiausiu kaltininku.

Bet tą darbą atliko anie trys, tvirtindami, kad Gomulka buvo tapęs diktatoriumi, politiure susidaręs mažą grupę, su kuria viską ir tvarkė. Nė centro komiteto plenumai, nė sekretariato posėdžiai, net politbiuro narių pasitarimai nebebuvo praktikuojami. Jei kas dėl to išdrįsdavo papriekiausti, būdavo apšaukiamas buržuazinėmis ligomis apsikrėtusiu ligoniu. Nebebuvo galima jokia kritika ar skirtinga nuomonė, bu-

laikraščiai nerą sulaužę spionazo įstatymų?

Iš tų įvykių jau išsivystė dar du vyriausybės parodymai.

Pirma, prez. Nixonas leido perduoti senato ir atstovų rūmų pirmininkams visą tą slaptąją Vietnamo medžiagą, bet slaptumo nuo jų nenuėmė. Tai padaryta todėl, kad kongresas nutarė prarasti Vietnamo karo eigos tyrinėjimus nuo pradžių iki galo. Neturint tos medžiagos, tyrinėjimas galėtų išeiti su spragomis, todėl ir nenaudingas. Pagal tai, kaip iškliot tas slaptumo reikalas stovi, kongresas negalėtų viešai skelbti medžiagos, kuri galėtų vienai ar kitaip pakenkti Amerikos saugumui ar vyriausybės efektyvumui. Išeina, kad visa atsakomybė dabar perejo kongreso pusėn. Kongreso kontroliuojančios demokratų partijos atsakomybė žymiai padidėjo: dabar patys demokratai ne tik galės, bet ir privalės pasverti savo prezidentų darbus Vietnamo karo laukuose.

Antra, gautas teismo leidimas surasti ir areštuoti buv. krašto apsaugos dep. tarnauto-

Gražina diakonus

Detroit. — Šio miesto arkiv. kard. Dearden pakonsekrovo 13 vedusių pasauliečių vyrų katalikų Bažnyčios diakonais. Jų tarpe yra įvairių profesijų vyrų nuo 36 iki 50 metų. Dabar JAV kat. Bažnyčios tarnyboje bus 28 diakonai. Jie rengėsi tai tarnybai dvejus metus, studijuodami vakarais.

Už savo tarnybą jie negaus jokio atlyginimo, kiekvienas prisidės prie bažnytinio pareigų atlikimo laisvu nuo savo kasdieninių darbų laiku. Jie galės sakyti pamokslus, krikštinti naujagimius ir atlikti kitas dvasininkų atliekamas pareigas, bet negalės aukoti mišių, klausyti išpažinčių ir teikti ligonių sakramento.

Diakonato institucija, plačiai naudota pirmajais krikščionybės amžiais, išnyko maždaug prieš tūkstantį metų. Ją atstatė vėl atgaivinti Vatikano II susirinkimas.

Mažos Maltos didelis maištas

Valletta. — Darbo partija laimėjo vieno atstovo daugumą Maltos parlamente (28 atstovų prieš 27 tautinės partijos), sudarė vyriausybę ir pradėjo vykdyti savo rinkiminę programą: pareikalavo daugiau pinigų iš Anglijos už leidimą turėti saloje karinius atramos taškus, išvarė NATO vyriausią karininką, kurio žinioje buvo NATO laivyno dalinys vakarinėje Viduržemio jūros dalyje. Toji partija rinkiminės kampanijos metu net skelbė, kad jai geriau būtų Maltosje Rusijos karinę bazę, negu NATO. Manoma, kad taip šantažuodama Maltos vyriausybė bando išgauti iš Anglijos daugiau pinigų, be kurių ji negali tos valstybės išlaikyti.

Mažos Maltos didelis maištas. — Darbo partija laimėjo vieno atstovo daugumą Maltos parlamente (28 atstovų prieš 27 tautinės partijos), sudarė vyriausybę ir pradėjo vykdyti savo rinkiminę programą: pareikalavo daugiau pinigų iš Anglijos už leidimą turėti saloje karinius atramos taškus, išvarė NATO vyriausią karininką, kurio žinioje buvo NATO laivyno dalinys vakarinėje Viduržemio jūros dalyje. Toji partija rinkiminės kampanijos metu net skelbė, kad jai geriau būtų Maltosje Rusijos karinę bazę, negu NATO. Manoma, kad taip šantažuodama Maltos vyriausybė bando išgauti iš Anglijos daugiau pinigų, be kurių ji negali tos valstybės išlaikyti.

ją Daniel Ellsberg, kuris įtaria mas tuos valstybės dokumentus apie Vietnamą be leidimo pasisavinęs ir negrąžinęs. Tuo tarpu nežinoma, ar jis bus kaltinamas už tų dokumentų perdavimą New York Times ir kitiems laikraščiams.

Pasikalbėjime su Cronkite Ellsberg vaidino kankinį, kenčiantį dėl Amerikos padarytų Vietnamui skriaudų. Gi tas Hillsmanas, kurį jau paskelbti dokumentai riša su Vietnamo prez. Diem nužudymo planais televizijos ekrane parodytas elgėsi kaip pamišęs: apsimetė net

Problemos išeinant iš Okinawos

— Valstybės ir krašto apsaugos departamentai jau paruošė ir prezidentūrai įteikė tvirtinti atominių ginklų iš Okinawos pašalinimo planus. Sakoma net viešai, kur jie numatyti sandėliuoti: Guamo saloj, P. Korėjoje, Taiwan, Filipinuose ir pačioje Amerikoje. Sunku patikėti, kad tokios laikraščiuose randamos žinios galėtų ten patekti, nes labai abejotina, ar jos galėjo ateiti iš atsakingo šaltinio.

Atominius ginklus iš Okinawos norima išvežti iki kitų metų balandžio 1, nes iki to laiko manoma salyną perduoti Japonijai. Ten esama įvairių atominių ginklų — nuo bombų ir raketų smaigalių iki pačių naujausių, pėstininkų naudojamų. Sakoma, kad tą reikalą tvarkant kilo daug problemų, ne tik techniškių, bet ir politinių. Prezidentas su Saugumo Taryba turės tuos ginčus išspręsti.

Ryšėja Pekino planai Amerikos pagalba Taivano kinų valstybei sunaikinti

Pekinas. — Prieš kelias dienas pasikvietęs vaitėms tris Amerikos žurnalistus su žmonomis, Kinijos premjeras Chou En-lai padarė įdomių užuominų daugeliu klausimų, bet visais jautriausiais klausimais vengė didesnio aiškumo — vaikščiojo vis aplink, kartais net vardu nepaminėdamas.

Aiškiausiai išėjo jo samprotavimai dėl diplomatinio santykių su Amerika užmezgimo.

— Kaip būtų gerai, jei Amerikos karinės pajėgos būtų pašalintos iš Formozos sąsiaurio (ten pagal 1955 m. saugumo sutartį retkarčiais plaukioja JAV laivyno septintoji grupė, saugodama Formozą nuo Pekino užpuolimo. Red.). Kai šioji problema bus sutvarkyta, tai ir visos kitos bus sutvarkytos. Tada Kinijos liaudies respublika galės užmegzti santykius su Jungt. Amerikos Valstybėmis. Jeigu JAV vyriausybė atšauktų visas savo karines pajėgas iš Taiwano salos ir sąsiaurio, ir nebelaikytų Chiang Kai-sheko Kinijos reprezentantų, tada, lo-giška! toliau einant, Chiang Kai-shekas ir Formozą taptų Kinijos vidaus reikalu. Tai būtų pri-pažinimas, kad Kinijos liaudies respublika yra vienintelė teisė-tinė Kinijos valstybė. Negali būti nė dviejų Kinijų, nė vienos Kinijos ir vieno Taiwano, — tvirtino Chou.

Bet jis neužsiminė, kad būtų reikalingas JAV pareiškimas dėl Pekino suverenumo Taiwane pripažinimo, kaip tai nesenai atbula ranka yra padariusios kai kurios valstybės, ieško-

nesupratęs korespondento klausimų ir deklamavo medžiagą visai iš kitos operos. Visą bandė paneigti, bet vietoj to, kas jo rašytame rašte atspausdinta, nieko kito negalėjo įdėti. Išpūdis susidarė žiauriai klaidus, kad šitokio kalibro žinogiūksčiai gali kada nors patekti į pirmųjų prezidentų patarėjų eiles. Dėl šitokios silpnos atrankos Amerika susilaukia daug pralaimėjimų ir nemo-lumų.

Problemų išeinant iš Okinawos

— Valstybės ir krašto apsaugos departamentai jau paruošė ir prezidentūrai įteikė tvirtinti atominių ginklų iš Okinawos pašalinimo planus. Sakoma net viešai, kur jie numatyti sandėliuoti: Guamo saloj, P. Korėjoje, Taiwan, Filipinuose ir pačioje Amerikoje. Sunku patikėti, kad tokios laikraščiuose randamos žinios galėtų ten patekti, nes labai abejotina, ar jos galėjo ateiti iš atsakingo šaltinio.

Atominius ginklus iš Okinawos norima išvežti iki kitų metų balandžio 1, nes iki to laiko manoma salyną perduoti Japonijai. Ten esama įvairių atominių ginklų — nuo bombų ir raketų smaigalių iki pačių naujausių, pėstininkų naudojamų. Sakoma, kad tą reikalą tvarkant kilo daug problemų, ne tik techniškių, bet ir politinių. Prezidentas su Saugumo Taryba turės tuos ginčus išspręsti.

Ryšėja Pekino planai Amerikos pagalba Taivano kinų valstybei sunaikinti

Pekinas. — Prieš kelias dienas pasikvietęs vaitėms tris Amerikos žurnalistus su žmonomis, Kinijos premjeras Chou En-lai padarė įdomių užuominų daugeliu klausimų, bet visais jautriausiais klausimais vengė didesnio aiškumo — vaikščiojo vis aplink, kartais net vardu nepaminėdamas.

Aiškiausiai išėjo jo samprotavimai dėl diplomatinio santykių su Amerika užmezgimo.

— Kaip būtų gerai, jei Amerikos karinės pajėgos būtų pašalintos iš Formozos sąsiaurio (ten pagal 1955 m. saugumo sutartį retkarčiais plaukioja JAV laivyno septintoji grupė, saugodama Formozą nuo Pekino užpuolimo. Red.). Kai šioji problema bus sutvarkyta, tai ir visos kitos bus sutvarkytos. Tada Kinijos liaudies respublika galės užmegzti santykius su Jungt. Amerikos Valstybėmis. Jeigu JAV vyriausybė atšauktų visas savo karines pajėgas iš Taiwano salos ir sąsiaurio, ir nebelaikytų Chiang Kai-sheko Kinijos reprezentantų, tada, lo-giška! toliau einant, Chiang Kai-shekas ir Formozą taptų Kinijos vidaus reikalu. Tai būtų pri-pažinimas, kad Kinijos liaudies respublika yra vienintelė teisė-tinė Kinijos valstybė. Negali būti nė dviejų Kinijų, nė vienos Kinijos ir vieno Taiwano, — tvirtino Chou.

Bet jis neužsiminė, kad būtų reikalingas JAV pareiškimas dėl Pekino suverenumo Taiwane pripažinimo, kaip tai nesenai atbula ranka yra padariusios kai kurios valstybės, ieško-

Mirė kun. Jonas Jutt-Jutkevičius

A.a. kun. Jonas Jutt-Jutkevičius staigiai mirė Londone, Anglijoje, kur buvo sustojęs su savo broliais grįždamas iš kelionės po Afriką.

Birželio 28 priešpieť pasiekė redakciją liūdna žinia, kad Anglijoje staigiai mirė kun. Jonas C. Jutt-Jutkevičius. Jis buvo išvykęs su savo dviem broliais kunigais kelionei į Afriką. Grįždami visi užsuko į Angliją, kur ir mirė Worcesterio, Lietuvos šv. Kazimiero parapijos klebonas, Kunigų Vienybės pirmininkas kun. Jonas C. Jutkevičius. Iki laikraščio išleidimo, nebuvo aišku, kada ir kodėl jis mirė, kada laidojamas. Worcesterio, Mass., šv. Kazimiero klebonijos telefonas: (617) 754-5142.

IS KELIONES PO EUROPA

Darbininko pasikalbėjimas su iš kelionės po Europą grįžusiu Lietuvos Laisvės Komiteto ir Lietuvos Delegacijos Pavergtųjų Europos Tautų Seime pirmininku Vloclavu Sidzikausku

1. Pone Pirmininke, kuriuos kraštus ir kurias institucijas šioje savo kelionėje po Europą teko aplankyti?

Ats.: Savo kelionėje po Europą nuo gegužės 5 iki birželio 17 aplankiau Prancūziją — Paryžių ir Strasburgą, Vakarų Vokietiją, Olandiją, Šveicariją, Ispaniją ir Angliją. Iš tarptautinių institucijų turėčiau suminėti ypač Europos Tarybą, abu jos organus — Ministerių Komitetą ir Patariamąjį Europos Seimą.

2. Ar jausti, kad Europa baimintusi dėl eventualaus Amerikos kariuomenės pasitraukimo iš Europos?

Ats.: Ypatingo baiminimosi dėl Amerikos kariinių pajėgų eventualaus atitraukimo iš Europos nei vyriausybiniuose, nei visuomeniniuose sluoksniuose neteko pastebėti. Europa, atrodo, yra tikra, kad Amerikos atominis skėtis ją visokių atvejų saugotų ir gintų nuo užpuolimo. Susirūpinimą kelia tik ta aplinkybė, kad Amerikos kariuomenei pasitraukus ar ją žymiai sumažinus, Vakarų Europos valstybės turėtų didinti savąsias kariuomenes ir jų ginklavimo išlaidas. Tada žymiai pakeistų jų biudžetus ir atslieptų į visą ūkinį gyvenimą.

3. Kuo aiškinamas Vokietijos vyriausybės sulaukimas paramos Vasario Sešioliktosios gimnazijos statybai ir susiaurinimas paramos lietuvių jaunimo kultūriniam sąsąrydžiui?

Ats.: Aplankiau Vasario Sešioliktosios gimnaziją. Padariau pranešimą sukviečiams Vokietijos lietuvių veikėjams. Juos painformavau ir pats iš jų nemažą įdomių dalykų sužinojau. Gimnazijos bendrabučio statybai numatytų kreditų netikė-

— Kom. Kinijos kiaulių šėrių pirmoji siunta jau atvyko į New Yorką. Užsakė viena šepetį gaminimo firma. Biznierių uoslių nė košer įstatymai nesudrausmina.

tas sulaukymas ir paramos kultūrinei veiklai, taipgi ir ruošiamon Lietuvių studijų dienom bei jaunimo sąsąrydžiui, sumažinimas Vokietijos Lietuvių Bendruomenei kelia susirūpinimą. Susirūpinę dėl to ir kitų tautybių kultūrinės organizacijos. Vokietijos oficialieji sluoksniai tai aiškina bendra išlaidų mažinimo politika. Ji galinti būti tik laikinė. Ar ir kiek tatau turi ryšio su Vokietijos naująja "Ostpolitik" ir Brandto Maskvoje 1970 rugpjūčio 12 pasirašytą sutartimi, apie tai šiuo metu tegalima spėlioti.

Lenkijos dovana katalikų Bažnyčiai

Varšuva. — Lenkijos parlamente jau priimtas įstatymas dėl iš Vokietijos po karo pamintos žemės esančio bažnyčios turto atidavimo Lenkijos katalikų bažnyčiai bendruomenei. Turtas atiduodamas pilnais nuosavybės, nemokamai ir atleidžiamas nuo mokesčių. Lenkijos Katalikų Bažnyčia gauna 4,700 kulto pastatų (bažnyčių) ir 2,200 kitokių pastatų, daugiausia dvasininkų gyvenamųjų namų. Vokiečių religinėms bendruomenėms priklausiusios žemės ir dovaną neįjungtos, išskyrus mažus gabalus, esančius bažnytinėse sodybose. Didžioji to turto dalis priklausė kadkai protestantų religinėms bendruomenėms, po karo tapusi Lenkijos valstybės nuosavybe.

Taip pradėtas vykdyti naujosios pogomulkinės Lenkijos vyriausybės pažadas, kad bus pradėti gerinti valstybės santykius su Bažnyčia. Pažadas paskelbtas parlamente naujam premjerui sakant pirmąją kalbą. Tą reikalą tvarkant, Lenkijos vyriausybės delegacija bent dukart buvo nuvykęs tartin į Vatikaną. Laukiama Vatikano mosto dėl vyskupijų sutvarkymo prie Lenkijos prijungtose vokiečių žemėse.

Anomis 1940-41 metų okupacijos ir sukilimo dienomis

Ketvirtame rašinių autorių pasakoje, kaip Lietuvos užsienio reikalų ministerija mėgino jį vėl parkviesti į Kauną ir buvo atsuntusi net specialų emisarą dokumentams paaimti. Toliau — apie jo įteiktą protesto notą:

—●—

Kai tik susilaukiau žinios iš Kauno, jog „liaudies seimas“ sušaukiamas posėdžio liepos 21, buvo aišku, jog einama prie paskutinio Lietuvos nepriklausomybės nužudymo akto. Davaš mano protesto tekstą mašininkai perrašyti, stengiausi patirti apie „liaudies seimo“ aktą tuojau, kai tik jis būtų įvykęs. Deja, apie tai tapatyriau tik liepos 21 d. vakarą. Todėl protestą tegalėjau įteikti dr. Woermannui tik kitą dieną, t. y. liepos 22, nors datuotą liepos 21. Čia duodu jo pilną tekstą lietuvių kalba:

Lietuvos Pasiuntinybė
Vokietijoje
Nr. 3991

Berlynas
1940 m. liepos 21 d.
Jo Ekselencijai Ponui von Ribbentropui
Reicho Užsienio Reikalų Ministeriui

Berlyne
Pone Reicho Ministeri,
Turiu garbės Jūsų Ekselencijai pareikšti, kas seka: Kaip jau yra žinoma, Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga, pasinaudodama nereikšmingu ir nepagrįstu pretekstu, 1940 metų birželio 14 d. įteikė Lietuvai ultimatumą, kuriuo buvo reikalaujama:

1. priverti konstitucinę Lietuvos Vyriausybę atsistatydinti;
2. nenurodant teisiskai pagrįstos kaltės, patraukti teismo atsakomybės Vadaus Reikalų Ministerį ir Saugumo Departamento Direktorių, ir

3. leisti neribotam sovietų karinių pajėgų skaičiui įžygiuoti į Lietuvą.

Kitą dieną rusų raudonoji armija, kuri perėjo Lietuvos sieną, užpuolusi lietuvių pasienio sargybas, užėmė visą Lietuvą. Vėliau specialiai iš Maskvos atsiųsto Sovietų aukšto valdininko mums buvo pristatoma tariamoji Liaudies Vyriausybė, ir Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga paėmė į savo rankas viso krašto kontrolę.

Norint galutinai Lietuvą prijungti prie Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos, š. m. liepos 14 d. buvo padaryti rinkimai į seimą, kuris visiškai suklauto lietuvių tautos valią. Kad nuslopintų bet kokią pasipriešinimo pasireikšimą, dar prieš rinkimus buvo uždarytos visos lietuvių draugijos ir organizacijos, pašalinant redaktorių buvo išprievartauta lietuvių spauda ir suimti daugiau ar mažiau visuomeniniame gy-

Diplomatiniai protestai prieš sovietinę agresiją (5)

KAZYS SKIRPA

venime įtakingi žmonės. Valstybinių įstaigų vedėjais, ypač saugumo policijoje, buvo paskirti asmenys, kurie anksčiau buvo vieši Lietuvos Valstybės priešinai.

Komunistinė partija buvo vienintelė politinė organizacija, kuri galėjo legaliai veikti. Ji viena tik turėjo sprendžiamą

sios įtakos minėtiems rinkimams. Tebuvo leistas vienas kandidatų sąrašas ir, būtent, komunistų partijai priimtinas.

Kad kuo platesnes mases priverstų dalyvauti rinkimuose, kiekvieną, kuris nenorėtų dalyvauti balsavime, buvo grasiama paskelbti liaudies priešu, ir, be to, buvo labai kontroliuojami balsuotojai.

Netrukus pasirodė, kad tokiose sąlygose išrinktas seimas buvo komunistų rankose, taigi ir Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos aklas įrankis. Šiandien, 1940 m. liepos 21 d., Seimas priėmė nutarimą krašto viduje įvesti sovietų santvarką ir Lietuvą prijungti prie Rusijos Sovietų Respublikų Sąjungos.

Visos šios Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos priemonės sudaro flagrantiskiausias paktantams verčiant, yra ne kas kita, kaip negirdėtas lietuvių tautos valios pareiškimo suklatojimas, kuris yra priešingas Lietuvos Valstybės interesams, o taip pat ir teisei tautoms laisvai apsispręsti. Todėl jis ne kokių atvejų negali būti pripažįstamas turintis juridinės galios.

Naudodamasis šia proga, prašau malonėti, Ekselencija, priimti mano aushiausios pagarbos pareiškimą.
(pas.) K. Škirpa

neliečiamybę (žiūr. 2 str.) ir susilaikyti nuo bet kurio jėgos panaudojimo (žiūr. 3 str.);

3. 1939 m. spalio 10 d. Savitarpinės Pagalbos Sutarties, kuria Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjunga dar kartą iškilmingai Lietuvą patikrino jokiais atvejais nepaliesi Lietuvos Valstybės suverenumo ir jos vidaus santvarkos.

Turėdamas galvojė visas šias aplinkybes, kaip konstitucinių Lietuvos Respublikos organų atitinkamai prie Vokietijos Reicho akredituotas Pasiuntinys, laiku būtina pareikšti iškilmingiausią ir tvirčiausią protestą prieš Socialistinių Sovietų Respublikų Sąjungos padarytą mano kraštui prievartą ir Lietuvos suverenumo bei valstybės nepriklausomybės paglemžimą.

Aukščiausiai pažymėtas Seimo nutarimas, padarytas rusų okupantams verčiant, yra ne kas kita, kaip negirdėtas lietuvių tautos valios pareiškimo suklatojimas, kuris yra priešingas Lietuvos Valstybės interesams, o taip pat ir teisei tautoms laisvai apsispręsti. Todėl jis ne kokių atvejų negali būti pripažįstamas turintis juridinės galios.

Naudodamasis šia proga, prašau malonėti, Ekselencija, priimti mano aushiausios pagarbos pareiškimą.
(pas.) K. Škirpa

Lietuvos Nepaprastas Pasiuntinys ir Igaliojotas Ministeris

Zemaičių Kalvarija didžiųjų atleidų metu. O tie atleidai šiemet bus liepos 4. Dar ir dabar žmonės ten renkasi, nesibijodami persekiojimų. Du kartu komunistinė valdžia norėjo nugriauti Kryžiaus kelių stoties, bet žmonės jas išgelbėjo, tik neįsileidę žemaičių Kalvarijos vardo. Ji dabar pavadinta Varduva, pagal upelį, kuris bėga per miestą. Čia dedama nuotrauka yra iš nepriklausomos Lietuvos laikų.

DEMONSTRACIJŲ CHICAGOJE NEBŪTŲ REIKĖJĘ, jei...

SPAUDA

Chicago spaudoje gausiai ir aštrius atgarsius rado gegužės 29 demonstracija prie arkivyskupo būstinės. Demonstracija surengė „Bendruomenės komitetas pasauliečių teisėms apsaugoti“ ir „Sv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugija“. Svarbiausias akstinas nepasitenkinimai, kad arkivyskupijos kapų administracija pardavė dalį lietuvių kapinių mokyklai statyti.

Drauge gegužės 28, dar demonstracijos išvakarėse, buvo įdėtas skelbimas — „Pareiškimas“, kurį pasirašė įvysk. V. Brizgys, 10 Chicago kunigų, LRK Federacijos pirmininkas dr. J. Jerome, Ateities sendraugų Chicago skyriaus pirmininkė dr. B. Miniotaitė ir dar pora įžymių asmenų: A. Brazis ir L. Simutis.

Pareiškimė pasisakoma prieš demonstracijas ir jos rengėjus: tvirtinama, kad „ta grupė, kuri pasivadinsiu Sv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkais... pasisavino tą vardą... iš viso neatstovauja lietuvių katalikų visuomenės Chicagoje“. Ta grupė mėginanti „sukiršyti grupę prieš grupę, vienus asmenis prieš kitus, pasauliečius prieš kunigus ir žmones prieš Bažnyčią“.

„Pareiškimą“ baigė: „Mes palaikome Kardinolą ir kapinių vadovybę jų pastangose išlaikyti ir apsaugoti lietuvių ir katalikų tradicijas“.

Drauge birželio 17 kitas skelbimas — „Atsakymas Sv. Kazimiero Kapinių sklypų savininkų smerkėjams“, pasirašytas atstovų dviejų organizacijų: „Algis A. Regis, pirm., Kazys

demonstracijas ir jos rengėjus: tvirtinama, kad „ta grupė, kuri pasivadinsiu Sv. Kazimiero Lietuvių Kapinių Sklypų Savininkais... pasisavino tą vardą... iš viso neatstovauja lietuvių katalikų visuomenės Chicagoje“.

„Atsakymas“ atmeta griežtai „Pareiškimą“ kaltinimus, pritaria, vertina ir remia“ ligšiolines kovos dėl kapinių pastangas. Taip pat: Susirinkimas įpareigoja Bendruomenės Pasauliečių Komitetą ir Sklypų Savininkų Draugiją ir toliau aktingai tęsti lietuvių tautinės savirabos kelių Ekumeninės Bažnyčios potvarkių įgyvendinimą ir Sv. Tėvo atsisaukimo į pasauliečius vykdymą...“

Dirvoje birželio 9 kun. Kestutis Trimakas, pažymėjęs, kad rašo savo asmeninę nuomonę, kurią jo vyresnieji, jėzuitų vadovybė, sužinosianti tik iš spaudos, pažūrėjo į kapinių konfliktą stebėtojo ir vertintojo akimis. Pagal jo vertinimą konfliktas kilo iš 1. bažnytinės administracijos neatsižvelgimo į lietuvių žmonių norus, 2. klaidingo tos administracijos informavimo, 3. žmonių atkaklumo ginti savo nusistatymus. Tuos teigimus iliustruoja faktais.

„Prieš keletą metų Chicago arkivyskupijos kapinių administracinė vadovybė nutarė kapinėse kai ką pakeisti — finansiniais sumetimais. Ne dėl to, kad pinigų būtų trūkę, bet kad daugiau pinigų sutelktų (ne „biznio“ reikalais; juk pinigų arkivyskupijai visada reikia). Tik viena pamiršo — žmones. Nepasistengė sužinoti, kaip į pakeitimus reaguos žmonės, kurie yra kapinėse palaidoję ar dar laidos savus“.

O žmonėms — sako autorius — pakeitimai kapuose nepatiko. „Ne vienam kitam, bet šimtam ir tūkstančiam... žmonės

Barzdukas, vykd. sekr. „Bendruomenės komiteto pasauliečių teisėms apsaugoti“, ir Lotte Giedraitienė, pirm. „Sv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų draugijos“.

Tas „atsakymas“ buvo nutaręs „Lietuvių visuomenės ir Sv. Kazimiero lietuvių kapinių sklypų savininkų susirinkimo“.

„Atsakymas“ atmeta griežtai „Pareiškimą“ kaltinimus, pritaria, vertina ir remia“ ligšiolines kovos dėl kapinių pastangas. Taip pat: Susirinkimas įpareigoja Bendruomenės Pasauliečių Komitetą ir Sklypų Savininkų Draugiją ir toliau aktingai tęsti lietuvių tautinės savirabos kelių Ekumeninės Bažnyčios potvarkių įgyvendinimą ir Sv. Tėvo atsisaukimo į pasauliečius vykdymą...“

Dirvoje birželio 9 kun. Kestutis Trimakas, pažymėjęs, kad rašo savo asmeninę nuomonę, kurią jo vyresnieji, jėzuitų vadovybė, sužinosianti tik iš spaudos, pažūrėjo į kapinių konfliktą stebėtojo ir vertintojo akimis. Pagal jo vertinimą konfliktas kilo iš 1. bažnytinės administracijos neatsižvelgimo į lietuvių žmonių norus, 2. klaidingo tos administracijos informavimo, 3. žmonių atkaklumo ginti savo nusistatymus. Tuos teigimus iliustruoja faktais.

„Prieš keletą metų Chicago arkivyskupijos kapinių administracinė vadovybė nutarė kapinėse kai ką pakeisti — finansiniais sumetimais. Ne dėl to, kad pinigų būtų trūkę, bet kad daugiau pinigų sutelktų (ne „biznio“ reikalais; juk pinigų arkivyskupijai visada reikia). Tik viena pamiršo — žmones. Nepasistengė sužinoti, kaip į pakeitimus reaguos žmonės, kurie yra kapinėse palaidoję ar dar laidos savus“.

O žmonėms — sako autorius — pakeitimai kapuose nepatiko. „Ne vienam kitam, bet šimtam ir tūkstančiam... žmonės

pavieniai ima reikšti nepasitenkinimą kapinių administracijai. Nepadedą. Atsiranda žmonių, kurie nepasitenkinančius ima teikti ir organizuoti“. Imasi organizuoti ne oficiali katalikų pasauliečių organizacija, kuriai tai ir derėtų. Bet jėgos atstovam „nepatogu“ šiaurės prieš Bažnyčią. Tada organizuoti imasi žmonės, kurie eina prie reikalo „be ceremonijų“.

„Jei būtų į pirmuosius jų raštuose išdėtytus prašymus nedelsiant atsižvelgti, demonstracijų nebūtų buvę“.

Kodėl neatsižvelgti? Kodėl negalėjo suvaidinti tarpininkų ir informatorių rolės Kunigų Vienybės Chicago skyrius? Autorius atsako: „Chicago Kunigų Vienybės susirinkime „pirmas prašiau balso: „Šiuo metu Chicago tikinčiųjų lietuvių didžiausias rūpestis yra Sv. Kazimiero kapinių reikalai. Mes, kaip Chicago lietuviai kunigai, turime arkivyskupą painforuoti raštu, koks yra daugelio tikinčiųjų noras kapinių reikalų“. — „Revoliucija, tai revoliucija, užkerta prelatas Černiauskas. Kapinių klausimu tik mes trys tegalim kalbėti“ (Tuos tris sudarė jis pats, kaip vienintelis atstovavęs lietuvių parapijų klebonus arkivyskupijos visų kapinių vadovybė, ir dar du klebonai — patarėjai Sv. Kazimiero kapinių reikalais). Dypukų kunigų tarpe jaučiamas pritarimas mano pasiūlymui. Du trys iš jų viešai pritaria, tačiau prel. Černiauskas ir kiti panašūs pareiškia, jog nėra reikalo apie tai nei pranešti nei kalbėti. Susirinkimas tuo ir baigiamas“.

Kai kun. Trimakas atitaisė The Register 1967, 1968 klaidingas informacijas apie lietuvių nusistatymus dėl kapinių, iš kurios atsilankęs pas jį kapinių administracijos pareigūnas po ilgesnio pokalbio pripažinęs, kad „nesumaniai arkivyskupijos administracija elgėsi, leisdamas vienam klaidingai informuojančiam klebonui atstovauti visus lietuvius“.

Kapinių vadovybė dėl atitaisyti savo klaidas, o žmonės nebuvo linkę delsti. Todėl atsirado demonstracijos. Greičiausiai tos demonstracijos paveikė kapinių administraciją patenkinti žmonių norus.

(nukelta į 4 psl.)

SPARTA — Rašomos mašinėlės iv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, iv. biznio mašinos — pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

ANTANAS J. SAVELSKIS — lietuvis advokatas — 87-26 Jamaica Avenue, Woodhaven, N.Y. 11421; tel. 441-1182, namų TW 7-3061 (nuo 9 r. iki 9 v.).

J. B. SHALINS-SALINSKAS — Laidotuvių direktorius. 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P-way Sta.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

JOSEPH GARSZA — GRABORIUS, BALSAMUOTOJAS. 2 modernios kopyčios. 231 Bedford Avenue, Brooklyn, N.Y. 11211; EV 8-9770.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned. A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public. 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

STEPHEN AROMISKIS (Armauskas) — Graborius-balsamuotojas. Moderni kopyčia. 423 Metropolitan Avenue Brooklyn, N.Y. 11211, EV 7-4335.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius. 428 Lafayette St., Newark, N.J. 07105; tel. MArket 2-5172. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras vėdinamas.

VAITKUS FUNERAL HOME. Notary Public. 197 Webster Ave. Cambridge Mass. Pranas Vaitkus, laidotuvių direktorius ir balsamuotojas. Moderniška kopyčia šermainis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostoną. TH 6-6434.

RIMOS ir JUOZO BRUZŲ siuntinių įstaigos atlieka visus patarnavimus sudarant siuntinius ir užsakant kitas dovanas į Lietuvą. 94-08 Jamaica Ave., Woodhaven, telef. 441-4712 ir 370 Union Ave., Brooklyn, telef. 384-1952.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apraūdimas gynybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas, Mutual Funds—pinigų investacijos. Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadienis iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Sale vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

S & G MAISTO KRAUTUVE. Antanas Vaitkus, vedėjas. 84-04 Jamaica Ave. Woodhaven, N.Y. 11421, VI 9-5077; 340 Grand St. Brooklyn, N.Y. 11211, ST 2-4329. Papigintom kainom primame užsakymus vestuvėms ir pobūviams. Pristatom į namus liet. skilandžius, sūrius. We take all orders special prices for Weddings and Parties. Home-made Bologna.

SUPERIOR PIECE GOODS CORP. 200 Orchard St. New York, N.Y. 10002, AL 4-8319. Vilnonės medžiagos jūsų artimesiems—importuotos ir vietinės. Vilnonės medžiagos kostiumams, paltais ir suknėlėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, lovosms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai—geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Uželkite ir įstikinsite!

VYTAUTAS MAZELIS, fotografas — vestuvės: spalvota ir juoda balta (gali vykti ir į kitus miestus), portretūra, meno darbų nuotraukos ir kiti foto patarnavimai. 422 Menahan St. Ridgewood, N.Y. 11237; Tel. HY 7-4677.

NEW YORK — Lietuvių atsiminimų radio valanda šeštadienis nuo 5 iki 6 val. WEVD 1330 kil. Kartojama sekmdieniais, nuo 3 iki 4 val. p.p., 97.9 meg. FM bangomis. Direktoriaus dr. Jokūbas J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092; tel. (201) 232-5565.

New Jersey — „Music of Lithuania“ — pirmadienis, 8:05-9:00 val. vak. WSOU-FM, 89.5 meg. — anglų kalba, per Seton Hall Univ. radioj. stotį. Dir. prof. dr. Jokūbas Stukas, So. Orange, N.J. 07079.

NEW YORK — Laisvės Žibury, lietuvių ir anglų kalbomis sekmdieniais 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM banga. Vedėjas Romas Kezys, TW 4-1288, 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379.

PHILADELPHIA, PA. — Bendruomenės Balsas, WTEL, 860 kilocycles šeštadienis nuo 1:30 - 2:30 p.p. 1203 Green St., Philadelphia, Pa. 19123; PO 5-0932.

PITTSBURGH, PA. — WZUM, 1590 banga sekmdieniais 12 iki 12:30 p.p. Vedėjas V. A. Yucius, 52 Shady St. W. Pittsburgh, Pa. 15228, tel. 563-2754.

HARTFORDO LIETUVIŲ TEVYNES GARSŲ radijo valandėlė nauju laiku! WKSS—FM 95.7 sekmdieniais nuo 9-10 valandos vakaro. Vedėjas Algimantas Dragunevičius, 273 Victoria Rd. Hartford, Conn. 06114; 249-4502

DETROIT, MICH. — Lietuviškų Melodijų radio valanda, WMZK-FM, banga 98 mc., pirmadienis, trečiadienis ir penktadienis nuo 8 iki 9 v.v. Vedėjas Ralph Valatka, 17696 Warwick, Detroit, Mich. 48219, tel. 537-5550 arba Briedis Realty tel. 883-5244.

BOSTON, WORCESTER, BROCKTON, Mass. — Vedėjas P. Vištinis, 173 Arthur St., Brockton, Mass., tel. JU 6-7209; FM bangomis 107.9 mc. WHIL 1430 kil. Medford, Mass. sekmdieniais nuo 11-12 vid.

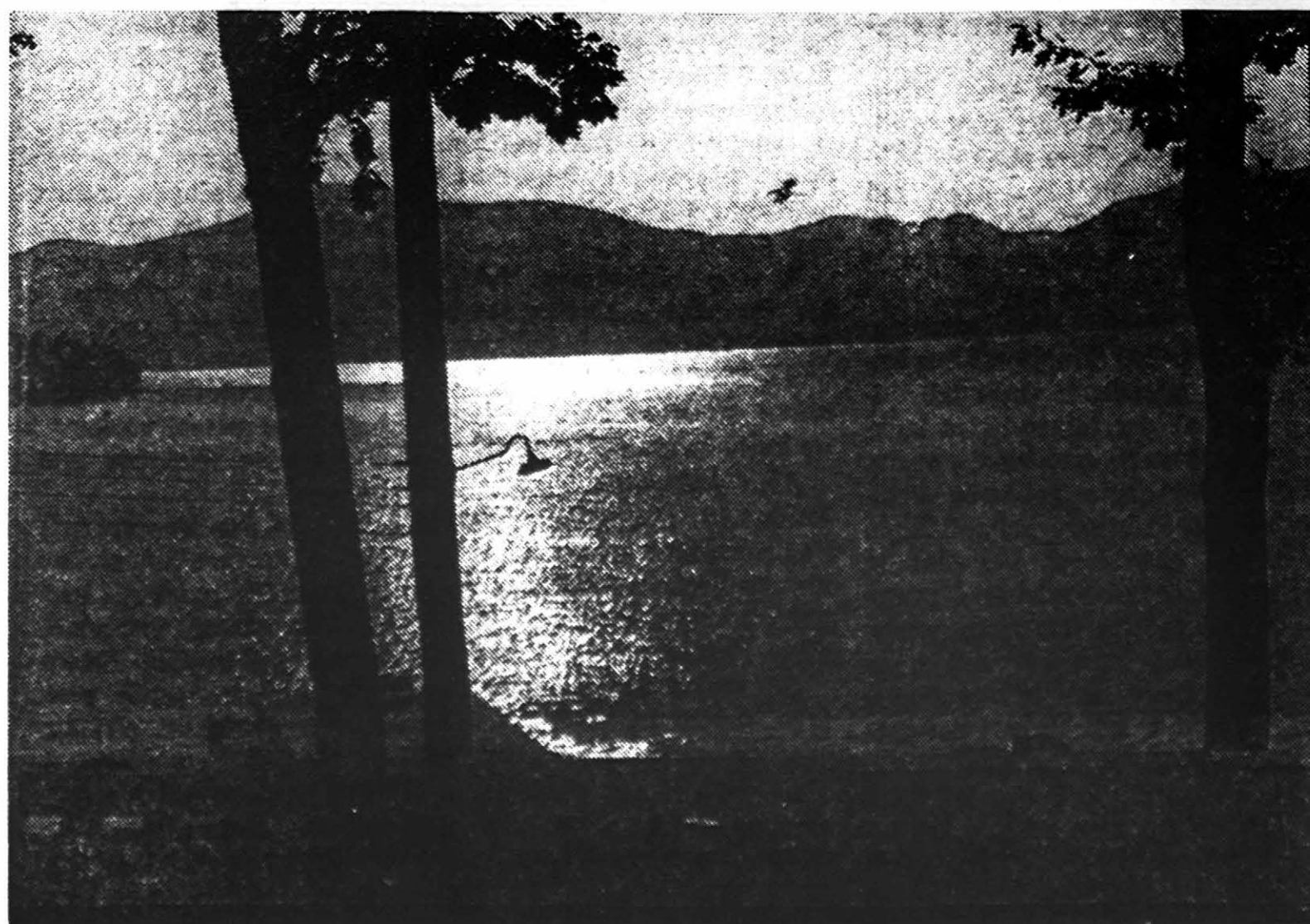
ROCHESTER, N.Y. — Kultūrinė Lietuviška valandėlė sekmdieniais 9-9:30 val ryto per WCMF-FM, 96.5 mc. Klubu valdybos pirm. Pr. Puidokas, 580 Wilkins St. Rochester, N.Y. 14621.

BOSTON, MASS. — Vedėjas Step. Minkus, WLYN 1360 kilocycles ir FM 101.7 banga sekmdieniais nuo 1-1:30 val. p.p. — 502 E. Broadway, South Boston, Mass. 02127

LOS ANGELES, CALIF. — Kalifornijos Lietuvių Radijas — Lithuanian Melodies. KTYM, banga 1460 AM, šeštadienis 12-12:45 val. p.p. Liet. Radijo klubo pirm. ir programos ved. Stasė Pautienienė, 841 Stanford St., Santa Monica, Calif. 90403. Tel. 828-3779.

Lietuviškam rajone —
LIETUVIŠKA GELIŲ PARDUOTUVĖ
Alice's Florist Shop
107-04 Jamaica Ave. Richmond Hill, N.Y.
Gėlės įvairiom progom
Maloniai kviečiame kaimynystėje gyvenančius tautiečius atsilankyti arba paskambinti telefonu 846-5454-9527; vakare: 738-1946. Čia rasite nuosirdų lietuvišką patarnavimą.

DAINŲ ŠVENTĖ CHICAGOJE
EKSKURSIJOS:
New Jersey lietuviams iš Newarko aerodromo
New Yorko lietuviams iš La Guardia
United Airlines ar TWA reguliariais skridimais. Grupės išvyksta kartu liepos 3 d. Grįžti kiekvienas gali individualiai savo pasirinktu laiku — be jokio pridedinio mokesčio.
• Kaina: suaugusiems 89.00 dol.; vaikams nuo 2 iki 12 m. 44.50 dol.; kūdikiams žemiau 2 metų nemokamai.
(Visi taksai įskaityti)
Registruotis:
LITO
Kelionių Biuras
94-10 Jamaica Avenue
Woodhaven, N.Y. 11421
Tel. (212) 847-5522

Gražusis George ežeras. Čia yra Slyvnu vasarvietė. In formacijos reikalais rašyti: Blue Water Manor, Diamond Point, N.Y., 12824, tel. (518) NH 4-5071.
Nuotr. V. Maželis

DARBININKAS

BROOKLYN, N. Y. 11221
910 WILLOUGHBY AVE.

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER by FRANCISCAN FATHERS
Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKĄ, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenterėnė kainą \$8.00 — Subscription per year \$8.00

Laiškai tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.
Straipsniai ir korespondencijos redakcijai taisyti savo nuostata. Nenaudoti straipsnių
ausoni ir grafinių autoriams arant. Pavardė pasirašyti straipsniai nebūtinai
išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kaita redakcija neatsako.

Liepos ketvirtąją

Šis savaitgalis duoda progą ilgesniams poilsui ir pramogai. Tačiau jis taip pat įpareigoja prisiminti šio savaitgalio pagrindines dienas, liepos ketvirtąją, prasmę, o ją prisiminus sustiprėti ištikimybėje Amerikai, ištikimybėje laisvės idealui.

Amerikos kelias į nepriklausomybę primena kai kuo Lietuvos kelią — kelią per kovas. Norėdamos nusikratyti Anglijos viešpatavimą ir išnaudojimą, amerikiečių kolonijos sukilo ir dar kovom tebeinant paskelbė 1776 liepos 4 nepriklausomybės deklaraciją. Bet paskelbtą valstybę, pavadintą JAV, reikėjo dar ir toliau krauju apginti. Taika su Anglija buvo pasirašyta Paryžiuje tik 1783.

Naujai valstybei pradžia davė 13 kolonijų: Mass., N. Hampshire, Conn., R. Island, New York, New Jersey, Penn., Delaware, Maryland, Virginia, N. Carolina, S. Carolina, Georgia. Jos davė ir naujai valstybei daugiau federacinius pagrindus. Nė viena jų nenorėjo išsivadėti savų laisvių. Tačiau toliau ėmė rungtis ir tebesirungia dvejopi siekiai: valstybių atstovavimas federalinėje valdžioje (kiek vienos valstybės po du atstovus senatę), gyventojų skaičiaus atstovavimas federalinėje valdžioje (pagal gyventojų proporciją).

Ir šiom dienom tos kovos reikšmiais galima laikyti demonstracijas už New Yorko miesto paskelbimą atskira valstybe, o iš kitos pusės raštai už valstybių panaikinimą visai.

Šioje daug atmainų davusioje raidoje betgi išliko Amerikos žmonėse laisvės meilė ir laisvės praktikavimas labiau nei bet kur kitur. Ir tai yra brangiausia.

Liepos Ketvirtąją amerikiečių akys nukrypsta į Philadelphia, kur buvo paskelbta nepriklausomybės deklaracija. Lie

tuvių akys šią dieną dar nukrypsta į Chicago, kuri gali būti patenkinta, kad ji vadinama Amerikos lietuvių sostine. Liepos Ketvirtąją šiemet ten ir ketvirtoji lietuvių dinų šventė.

Tebus pagarba ten susirenkantiems tūkstančiams dainininkų, o dar labiau PLB organizatoriam, chorų vedėjam, kurie įdėjo ne vieną valandą, nutraukė nuo poilsio.

Chicago tebėra labiausiai išpopuliarinta pozicija kovos už lietuvišką tradicijas fronte. Šiuo metu labiausiai išpopuliarintas tos kovos sąjūdis dėl lietuvių kapinių. Su pasitenkinimu sutinkant dalinius laimėjimus, su apgailestavimu tenka sutikti faktą, kad kovos metu frontas iskiro, ir tylėjusios lig šiol jėgos nukrypo aktyviai prieš kovojančias.

Iš tolo atrodo išsidėmėtinis kun. K. Trimako, S. J., vertinimas (ž. spaudos apžvalgoje), pagal kurį ne tik tarpusavio kovos, bet ir apskritai kovos galėjo būti išvengta.

Iš tolo atrodo išsidėmėtinis kun. K. Trimako, S. J., vertinimas (ž. spaudos apžvalgoje), pagal kurį ne tik tarpusavio kovos, bet ir apskritai kovos galėjo būti išvengta.

Chicaga, deja, virto ir vieta, iš kurios išeina daug nepagarbos žmogui. Toki vieši žodžiai kaip "sukti bendruomenės politikieriukai", "bendruomenės vadukai", "partinis bičiuliškumas", "bičiuliška" kameradija... siekia ne išaiškinti, ne priešinga nuomonę sukritikuoti, bet nuomonės autorių suniekti, užrėkti.

Tai tokia taktika kaip tų, kurie mėgina užrėkti Amerikos prezidentą, vyriausybės narius ir kurie vadina save "subculture" atstovais. Dabar tai ma. Bet V. Biržiška tokią kultūrą spaudoje buvo pavadinęs "plunksnos banditizmu".

Chicaga, deja, virto ir vieta, iš kurios išeina daug nepagarbos žmogui. Toki vieši žodžiai kaip "sukti bendruomenės politikieriukai", "bendruomenės vadukai", "partinis bičiuliškumas", "bičiuliška" kameradija... siekia ne išaiškinti, ne priešinga nuomonę sukritikuoti, bet nuomonės autorių suniekti, užrėkti.

Vakarų Europos lietuvių katalikų suvažiavimas

(Tęsinys iš praeito nr.)

Dir. Vincas Natkevičius kalbėjo tema "Dvasiško ir pasauliško laikysena po II Vatikano susirinkimo".

Išeities mintis: kunigų esame įpratę vadinti Dievo tarnu, tad kunigystė yra tarnavimas Dievui. Pasauliečiams ne visada aišku, ar madingasis pasauliečių kunigystės kėlimas yra tiesa, ar propaganda. Kunigai turėtų keisti savo pažiūras į pasauliečius.

Eilė priekaištų lietuviškajai kunigijai: 1) klierikų nepakankamas lietuviškasis auklėjimas Sv. Kazimiero kolegijoje Romoje; 2) per mažas klausimai visos Bažnyčios, t.y. ir pasauliečių, apie koplyčių statybą Washingtono Romoje; 3) individuali pastoracija praktiškai beveik nėra pajudėjusi ta kryptimi, kad ji būtų nuolatinė kunigo programa; 4) V.E.L.S. centras pasidarė kunigiškesnis, negu ankščiau.

Tačiau yra priekaištų ir pasauliečiams. Bene pats svarbiausias tai, kad pasauliečiai nesimdomi savo vieta po II Vatikano susirinkimo Bažnyčioje. Bendrai paėmus, religinei minčiai ir veiklai trūksta deramo vadovavimo, o iš dalies ir pasitikėjimo vienu kitais.

Kun. Rubiko ir dir. Natkevičiaus paskaitos buvo bendrai diskutuojamos, ypač išryškinti sakramentinę kunigystę.

Kiti reikalai

Nors paskaitom bei jų diskutavimui ir buvo skirta didžiausioji laiko dalis, bet neužmiršti nė bėgamieji reikalai.

Labai išsamiai buvo aptartas V.E.L.S. spaudos centro darbas, ypač Krivulės leidimas, primygtinai ir visuotinai pabrėžiant, kad jos reikia. Plačiai aptarti organizaciniai sielovados reikalai, galutinai sudarant Vakaru Europos lietuvių sielovados tarybą. Išrinkus į tą tarybą Vokietijos atstovus, dabar ji yra tokios sudėties:

I. Institucijų atstovai — Sv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje apašt. protonotaras prelatas dr. Ladas Tulaba, Vasario 16 gimnazijos Vokietijoje direktorius Vincas Natkevičius, lietuviškų radijo siuntų Vatikane vedėjas kun. dr. Vytautas Kazlauskas.

II. Pagal užimamas pareigas tarybos nariai yra: Didž. Britanijos lietuvių sielovados vedėjas kun. dr. Steponas Matulis, MIC, Italijos lietuvių sielovados vedėjas mons. Vincas Mincevičius, Prancūzijos — kun. Jonas Petrošius, Vokietijos — prelatas dr. Jonas Aviža. Taip pat Vakaru Europos lietuvių sielovados spaudos direktorius kun. dr. Petras Celiešius.

III. Išrinkti kraštų sielovadų nariai yra: Anglijos — Antanas Jaloveckas ir Vladas Slaičtas, Benelux valstybių — Bronė Spies-Gailūtė, Italijos — Liudgarda Schroeder-Kemekly.

KUN. BRONIUS LIUBINAS

Prancūzijos — Ričardas Bačkis, Skotijos — prel. Juozas Gutauskas, Sveicarijos — dr. Jonė Pečiulionytė, Vokietijos — Jurgis Barasas ir Eugėnija Lucienė. Trūksta dar Skandinavijos kraštų atstovo, o taip pat ir lietuviškųjų vienuolių, kiek jos veikia V. Europoje. Vysk. Deksnys turi teisę vieną narį paskirti pats.

Vyskupo jubiliejaus minėjimas
Sekmadienį, gegužės 30, buvo iškilmingai paminėtas vysk. dr. Antano L. Deksnio 40 metų kunigystės jubiliejus. Kunigo šventimuis jis yra gavęs 1931 gegužės 30 Kauno katedroje. Braunshardo suvažiavimo dalyviai kartu su vysk. Deksnium aukojo iškilmingas mišias, giedojimą paruošus ir jam vadovaujant kun. L. Budreckui.

Pietų metu vyskupą sveikino visų dalyvaujančių kraštų atstovai: V. Vokietijos tėv. A. Bernatonis, Skotijos prel. J. Gutauskas, Prancūzijos inž. R. Bačkis, Italijos L. Schroeder, Sveicarijos dr. J. Pečiulionytė, Belgijos B. Spies, Olandijos Klevinienė. Taip pat sveikino Vokietijos Lietuvių Bendruomenės vardu jos valdybos vicepirmininkas kun. B. Liubinas, Vokietijos Ateitininkų Sendaraugių Sąjungos valdybos pirmininkas dr. J. Norkaitis ir Vasario 16 gimnazijos direktorius V. Natkevičius. Privatų žodį tarė dr.

P. Karvelis. Visiem sveikinu siem padėkojo solenizantas vysk. Deksnys. Jam sugiedota "Ilgiausių metų".

Vakare Vokietijos lietuviai kunigai pakvietė vyskupą ir visus dalyvius kukliom vaišėm, kurių metu bičiuliškai pabendrauta ir ypač daug dainuota.

Rezoliucijos

Vakaru Europos lietuvių sielovados kunigų ir misijų atstovų suvažiavimas, įvykęs Braunsharde, Vokietijoje, 1971 gegužės 29-31 dienomis, apsvarstęs lietuvių katalikų reikalus Europoje ir pavergoje tėvynėje Lietuvoje, nutarė:

1. Pareikšti viešą protestą sovietinei okupacinei Lietuvos valdžiai dėl tikinčiųjų į Dievą persekiojimo ir jų sąžinės laisvės pažeidimo.

2. Suvažiavimas protestuoja dėl Lietuvos vyskupų Sladkevičiaus ir Steponavičiaus ilgamečio ištrėmimo iš jų vyskupijų ir dėl jiem atimtos teisės atlikti savo pareigas tikinčiųjų labui.

3. Suvažiavimas su pasipiktinimu atmėta sovietinių įstaičių draudimą kunigam katekizuoti vaikus ir juos paruošti pirmajai šventai komunijai.

4. Suvažiavimas protestuoja prieš sovietinių įstaičių sprendimą nubausti kunigą A. Šeškevičių metam kalėjimo už tai, kad jis yra atlikęs savo kunigiškas pareigas, pamokydamas vaikus bažnyčioje religinių tiesų.

5. Suvažiavimas taip pat reiskia savo brolišką solidarumą prieš sovietinius kunigams, kurie savo laiske Sovietų Sąjungos vyriausybės pirmininkui Kosyginui išdriso ginti visų tikinčiųjų ir Katalikų Bažnyčios teises, kurių nebėgi apginti Lietuvos vyskupai dėl komunistų savivalės prieš juos.

6. Suvažiavimas reiskia savo brolišką meilę visų krikščioniškųjų konfesijų tikintiesiems Lietuvoje ir didžiuojasi jų ištikimybę Kristui ir jo šventajai Evangelijai. Suvažiavimas pasiryžęs kelti viešai savo balsą, kol Lietuvos gyventojai susilauks visiškos tikėjimo ir sąžinės laisvės.

7. Suvažiavimas sveikina Mainzo, suvažiavimo vietos, vyskupą dr. Hermann Volk.

8. Suvažiavimas reiskia padėką Augsburgio vyskupui dr.

Juozapui Stimpfle už Vakaru Europos lietuvių sielovados centro globą ir paramą.

9. Suvažiavimas puoselėja mintį, kad pagelbines pamaldas, negalint dalyvauti kapeliuoni, organizuotų misijos taryba.

10. Suvažiavimas siūlo misijų tarybom studijuoti individualinės pastoracijos galimybes

Užbaiga

Priėmus rezoliucijas ir pasitarus apie galimybes ir kitais metais suruošti panašų suvažiavimą, visi susirinko namų koplyčion, kur vysk. Deksnys tarė baigiamąjį žodį ir savo palaiminimu palydėjo visus prie jų kasdieninių darbų

(Eli.)

Birželio mėn. Aidai

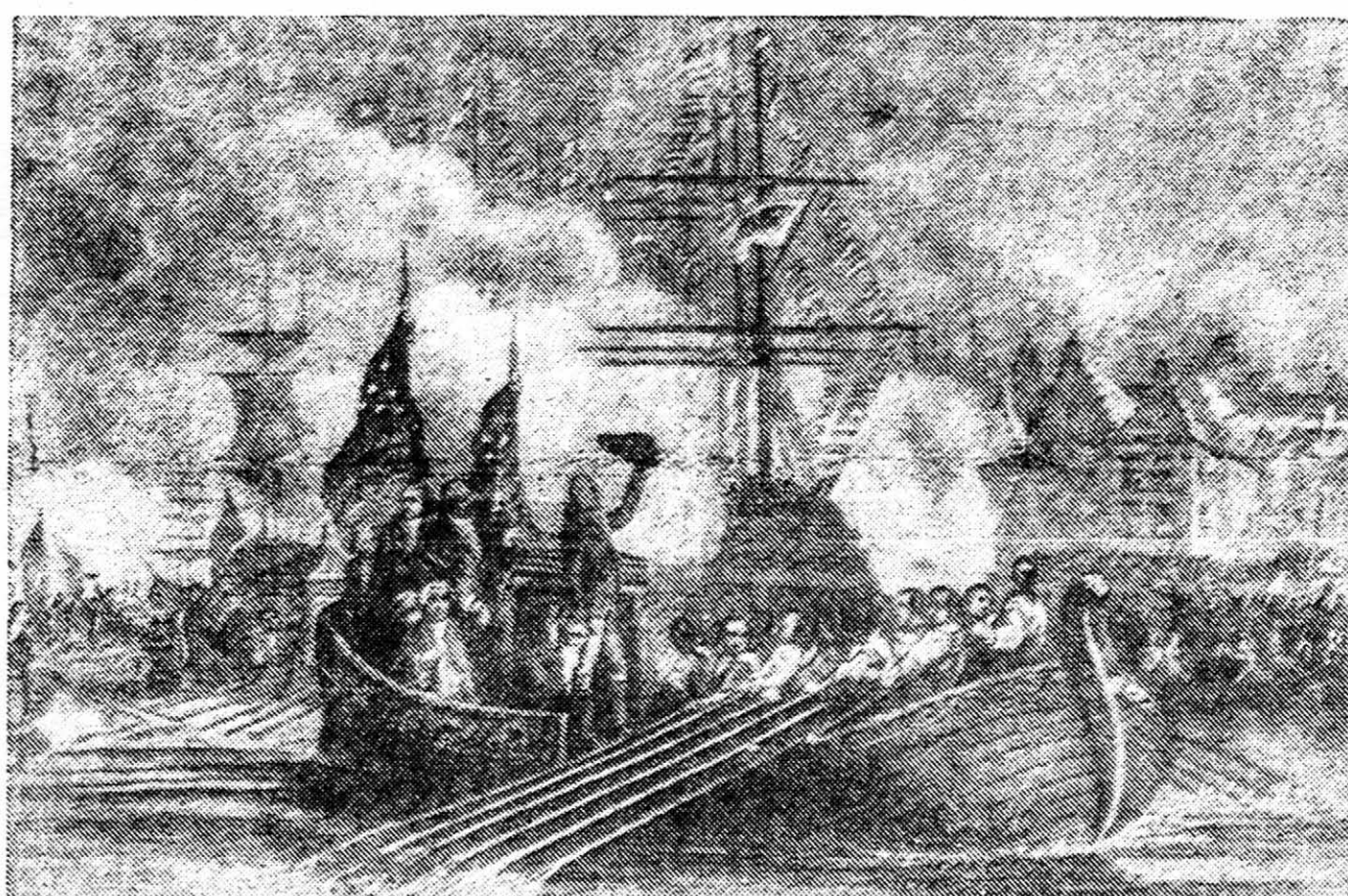
Straipsniai: 1941 birželio 23; Kazys Skirpa — 1941 metų vyriausybės kelias; Juozo Ambrazevičiaus kalba laidojant 1941 birželio sukilėlius ir pranešimas Laikinosios vyriausybės paskutiniame posėdy; Pilypas Narutis — 1941 birželio sukilimas Kaune; Leszek Kolakowski — Kas yra "sovietinis socializmas"? (vertė P. Čičinis); Vladas Jakubėnas — "Traviata" (Chicago lietuvių operos)

Iš grožinės literatūros: Antanas Vaičiulaitis — Eilėraščiai ir "Aš buvau didellame mieste"; Jurgis Janavičius — Eilėraščiai ir "Lentyna"; Zefirina Balvočienė — Eilėraščiai; Nelė Mazalaitė — Klausimai (legenda).

Apžvalgoje: Vt. Vt. — Partijos suvažiavimai; Leonardas Šimutis — Prel. J. Končiui 80 metų; Vladas Jakubėnas — Neteikus violončelisto M. Sauliaus; L. D. — Mirė kalbininkas Otrembskis; KA — J. Bakio "Lituanica"; Bal. Brazdžionis — Lietuvių televizijai penkeri metai; Alausius — Giuseppe Ungaretti; Mūsų buitėje.

Recenzijos: J.G. — Penktasis LKMA metraštis; P. Jonikas — Aktualieji bendrinės kalbos klausimai (Pr. Skardžiaus knyga); Kęstutis Keblys — Egzotiška Volerto išvyka; J. G. — Sugrįžus į DP metus mokyklas ("Lietuvių švietimas Vokietijoje"); Al. — Pastinininkai ir caras su kaizeriu (A. Gintnerio knygos).

(nukeita i 4 psl.)

Prezidento Washingtono priėmimas New Yorke, kuris buvo pirmoji Jungtinių Amerikos Valstybių sostinė. Greit sostinė buvo perkelta į Philadelphia, o po dešimties metų — į Washingtoną, D.C.

PRANAS NAUJOJAITIS

PASISEJAU ŽALIA RUTĄ...

Romanas

1 Kai asmeninio skyriaus vyresnysis tarnautojas atvedė Petrą į vaistų fabriko chromatografijos laboratoriją, ten darbas jau judėjo įprasta dienos tvarka.

Akimirksniu, lyg fotografijos plokštėlėn, suėmė sąmonės Petras pirmą kartą matomos patalpos vaizdą — su visokiais aparatais, matytai ir nematytai, keletu durų ir mažesnių kambarius, su dviem merginomis, sėdinčiom pasienyje prie labai ilgo stalo, lašintuvėliais varinančiomis skystį iš mažyčių buteliukų ant didelių balto popiero lapų, su jaunu vyru, sėdinčiu prie rašomojo stalo, aprausto visokiais popieriais, su dienos šviesa sklaidžiančiomis lempomis, su linoleumo plytelių grindimis, su storais vėsinimo vamzdžiais palubėje.

— Štai tie du nauji žmonės, kurių reikia jūsų laboratorijai, — sako asmeninio skyriaus tarnautojas: — panelė Erika Berger ir ponas Petras Balanda. O čia — Džeimsas Taylor, daktaro Merk asistentas, šios laboratorijos viršininkas.

Prie stalo sėdėjęs vyras atsistojo ir sveikinasi, paduodamas ranką:

— Labai malonu, kad taip greitai jus čia matau. Mes jau pažistami, atsimenat, mūsų pirmą pasikalbėjimą, kartu su daktaru Merk.

Darbo eiga valandėlės laboratorijoje nutrūksta. Lyg kas akmeniuką būtų įmetęs į ramų tvenkinio vandenį. Sujūdo, subangavo, subruzdėjo, suirabuliavo.

— Liza Brown, — tiesia Petrai ranką apskritų formų, stambi mergina. Jos žalsvos akys spinduliuoja pa-

sitikėjimą savimi, pilnas skaitus veidas šviečia lyg saulė. Rodos, vienu žvilgsniu Petro aukštą ūgį sugers į save. Visas jos dėmesys tik Petrui, o Erikos — lyg visai čia nebūtų.

— Cathy Lenk, — tyliai ištaria antroji: mažutė, smulkaus veido, dar visai jauna mergina. Atrodo, lyg ji bijotų akis pakelti į Petro veidą, taip visa susitelkusi į Eriką, tokia nuosirdi jos šypsena, atviras draugiškumas būsimai bendradarbei.

Trumputis sąmyšis, keli įprastiniai mandagumo sakiniai. Ir vėl kasdieninė rutina, tik tokia skirtumu, kad du žmonės daugiau, ir juos reikės supažindinti su darbo eiga, su įrankiais ir aparatais, su darbo technika. Mokytojo pareigas atlikęs vedėjas. Jis pradeda sistemingai — nuo laboratorijos paskirties, metodų ir eina iki rezultatų. Tas visas aiškinimas — tik bendrai nuovokai, tik kelio rodymas ir nežinoma miška žengiančiam. Ne! Tai nėra visai nežinomas miškas. Jau penkeri metai, kai Petras kolegijoje studijuoja chemiją. Daug žino, supranta, daugelį aparatų pažįsta, turi bendrą cheminių procesų supratimą, bet tokio laboratorijos darbo nėra dirbęs. Erika atrodo jaunesnė už Petrą, bet ji jau ateina su kolegijos diplomu ir iš karto numatoma sudėtingesniams darbui.

Abudu truputį jaudinasi. Abiejų galvose daug formulių, teorijų, o praktinis darbas ateina tik dabar. Suprantama, išmokti, įprasti... Žingsnių nedrąsumas ir mokinio jausmas juodu lyg ir jungia — Petrą ir Eriką. Susitiko juodu tik prieš porą valandų, kai susirinkimų kambaryje naujai ir darbą priimtiesiems buvo rodomas bendrosios darbų filmas. Atsitiktiniai likimo draugai, būsimi bendradarbiai — gal daugeliui metų suvesti draugai...

— Gerai, kad Erika, o ne kokia susiraukusi senselėjusi niurzgą atėjo kartu, — švystelėja mintis Petro galvoje, o širdyje net šilta pasidaro. Mergaitė — be priekaištų: veidas spindi jaunyste. Akys mėlynos, gilios. Lūpos natūralios spalvos, tik truputį paryškintos pieštuku. Antakiai patamsinti, suprantama. Plaukai šviesūs ir tvarkingai sudėti, gal kas pasakytų — truputį senamadiškai. Aukštesnė už vidutinę, liekna, bet nesudžiū-

vusi. Įvertino jos patrauklumą Petras šį rytą pirmą kartą susitikęs, bet ir po baltą laboratorijos uniformą gražumo nepaslėps. Gerai, kad Erika kartu...

Pamažu Petras išmokys visų laboratorijos darbų, o dabar pristatomas prie nesudėtingo chemikalų tvarkymo, pilstymo, paruošimo darbo. Jau beveik savarankus darbininkas. Ko nežino, kur abejoja — mokytojas Džimsas pasakys, paaiškins, padės.

O Erikos tas mokytojas iš savo rankų nepaleidžia. Tai prie miligraminių svarstyklių, tai prie spektrometro, tai prie grafinių kreivių... Taip visur iš karto... Gal dėl jos diplomą, gal dėl jos pačios parodyto dėmesio mokytojo teikiams žinioms... O gal ir dėl jos moteriškumo... Bet ar tie dalykai Petrui turėtų rūpėti?... Taip sau atbėgo neprasyta mintis...

O tų naujų minčių kupina šiandien Petro galva, pakiliu jausmų pilna širdis. Pirmą naujo gyvenimo dieną. Žinoma, truks dar pora metų, kol vakarais baigs kolegiją. Bet jau ir dabar turėtų būti kitaip. Patrina pūsletis delnus, atsinešęs iš elektros laidų fabriko. Penkeri metai pralėkė ten prie vario lydymo krosnies. Nuodingi dūmai graužė akis ir gerklę, o sunkūs žarstekliai trynė puses delnuose...

— Spiauk į tą vario krosnį ir pasieškok geresnio darbo, — ragindavo draugai.

Bet Petras buvo kantrus ir patvarus. Kiti sakydavo — nerangus. Pajungtas į jungą, negalvojo išsiverti. Juk tik laikinai, ne visam amžiui. Per mokslą — į šviesesni gyvenimą. Studijos kolegijoje vakarais buvo jo tikslas ir svarbiausioji gyvenimo dalis, o tas sunkusis darbas — tik neišvengiama būtinybė, laikinis pragyvenimo šaltinis. Bet tos formulės į galvą lino lėtai. Nusiziūrėjęs šį vaistų fabriką Petras buvo jau senokai. Net mėgino kelis kartus užpildyti reikalingus pareiškimus, bet vis man dagiai atsakydavo: nėra tuo tarpu vietų jūsų kvalifikacijoms... O keisti vieną sunkų darbą į kitą panašų — ne Petro būdu...

Tik dabar, pagaliau, turi, pateko, kur norėjo... Laiminga ši diena. Tai kryžkelė, kai gyvenimas užkeliamas ant tikrų begių.

Nė neįtaro Petras, kad fabriko sirena paskelbė

pietų pertrauką. Taip greitai! O taip būdavo sunku sulaukti ten — prie vario krosnies...

— Petrai, einam! Nuvesiu! Gal nežinai, kur mūsų valgykla? — prišoka judrioji Liza.

— Gerai! Einam... Liza jau tempia Petrą paėmusi už alkūnės.

— Nepalikim Erikos, — sustoja Petras ir atsiska. Toji stovi prie sienos, lyg nežinodama ką daryti.

— Einu ir aš su jumis, — ramiai pritaria Erika. Leidžiantis žemyn keltuvų, Lizos skardus juokas skamba žmonių spūstyje. Prie valgyklos durų Petras stabtelėjo: čia jo žadėjo laukti Genius Upėnas ir nusivesti prie lietuvių stalo.

— Einam! Ko dairasi? — nepaleidžia Petro Liza. — Žadėjo laukti draugas.

— Susiras, jei norės, prie stalo. Juk valgykla — ne miškas!

Per kelias minutes pasirenka maisto ant padėklų ir, susimokėję prie kasos, susėda prie pasitaikiusio tuščio stalo. Ir tyloji Cathy čia atsiranda. Žinoma, valgykla erdvi, daug stalų, išdėstytų tarp storų kolonų, ant kurių gula viršutinių pastato aukštų milžiniškas savoris, bet Genius, kai norės, patiko nesunkiai Petrą susiras.

— Tai dabar sakykit, kas toki esat? — alkį kiek apraminus, sako lyg ir abu naujuosius kreipdamasi, Liza, bet savo spindinčiomis akimis tiesiog siurbiasi į Petro veidą.

— Žmonės... Kas gi daugiau? — juokiasi Petras. — Bet kas, iš kur, kur mokslus ėjė, vedę? — beria klausimus Liza.

— Svarbiausia, ar vedęs... Tos kvailystės dar nesu padaręs... Yra laiko, Liza... Vardą žinai, pavarde Balanda, Brooklyno kolegijos studentas, chemija... Tai gal ir visa biografija...

— Ne taip lengvai mane patenkinti. Pavardė ne amerikietiška. Bet ištarti nesunku. Panaši ir itališka, bet ne visai...

— Lietuviška... Tai tokia žolė, kur auga įsimaisius tarp daržovių. Kiaulės mėgsta... Kas mano giminei ją įsigijo, nežinau, bet ji yra mano, ir esu visai patenkintas jos skambėjimu.

(Bus daugiau)

Čiurlionio ansamblis Medelline

Ilgiausių metų virš Karibų jūros. Lietuvių Centre Medelline.
Medellino katedra ploja čiurlioniečiams.

Birželio 19 rytą gausiai palydėti Clevelando lietuvių čiurlioniečiai pakilo Eastern lėktuvu Pietų Amerikos link. Viso išvyko 84 choristai, kanklininkai, šokėjai, Čiurlionio ansamblio vadovas Alfonsas Mikulskis, kanklininkų vadovė Ona Mikulskienė, chormeisteris R. Babickas, tautinių šokių vadovai Jolita Kavaliūnaitė ir Mindaugas Leknickas, rezisierius ir dekoratorius Petras Maželis, grimatorė ir šukuotoja Giedrė Mazoliauskaitė ir choro pirmninkas Vladas Plečkaitis.

Būrys nemažas, todėl ir vadovams nemaža rūpesčių. Bet visi kupini ryžto ir drausmingi, nes žino, kad juos viso laisvojo pasaulio lietuviai palydi su geriausiais linkėjimais šauniai atstovauti lietuviškajai dainai ir gražiausiems tautiniams šokiai.

Gėlės Miami

Pirmas sustojimas buvo Miami, Floridoje. Čia pasitiko būrelis lietuvių, kurie Mikulskius apdovanojo gėlėmis. Gavę atgal pasus ir Kolumbijon įvažiavimo vizas, persėdome į didžiulį Kolumbijos keleivinį lėktuvą. Čia jau pranešimai ir užrašai išpanų ir anglų kalbomis. Visus lydi puiki nuotaika.

Virš Karibų jūros 29,000 pėdų aukštyje skambus Ilgiausių metų Lilei sniečkutei.

Kelionės bendrai, sužinoję, kad Lile sniečkutė švenčia savo gimtadienį, tuoj susimetę arčiau jos, užtraukia Ilgiausių metų. Išpūdis nepaprastas. Gal tai pirmas įvykis lėktuvų istorijoje, kad kažkur, viršum jūrų, viršum debesų pasigirdo tradicinė lietuvių linkėjimo daina.

Demonstracijos

(atkelta iš 2 psl.)

"Kas liečia aną viešą Vyskupo ir klebonų pareikimą, tai nei to pareikimo nei demonstracijų nebūtų reikėję, jei prieš kokius 3 metus su tais pačiais parašais, kuriais dabinais dartinis pranešimas, arkivyskui būtų buvęs pasiūstas raštas apie faktą, kad daug lietuvių katalikų nepatenkinti ir pagėdauja pakeitimą Sv. Kazimiero kapinėse".

Autorius įspėja, kad konfliktas gali toliau temptis, jei ir antroji pusė imas vartoti netiesą (pvz. tvirtindama, kad dalis kapinių buvo "pavogta"); jei nebus įmanoma pradėti nuosirdaus pokalbio ir kapinių reikalų, "kaip dera Bažnyčioje, krikščionių bendruomenėje".

Aidai...

(atkelta iš 3 psl.)

Viršelio 1 ir 4 psl. — J. Bakis: Lituanica (nuotraukos Kazio Ambrozaičio). Sis numeris iliustruotas J. Bakio skulptūrų nuotraukomis.

Redaguoja dr. Juozas Girnius 27 Juliette St., Boston, Mass. 02122; leidžia T. Pranciškonai; leidėjų atstovas T. dr. Leonardas Andriekus, OFM; administratorius T. Benvenutas Ramnauskas, OFM, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

— Clevelando miesto stambiausias dienraštis "The Cleveland Plain Dealer" savaitiniame iliustruotame priede "Sunday" birželio 6 paskyrė ypatingai daug vietos Simo Kudirkos įvykiui "Vigilant" laive. Dienraščio priedas įvykiui paskyrė septynis puslapius ir įdėjo Simo ir Genės Kudirkų nuotraukas, abiejų laivų nuotraukas ir vieną piešinį. Plačiai skaitomo laikraščio priede įdėto straipsnio autorius — Peter Duff. (E)

Iš Medellino rašo Antanas Sabalis, specialus ansamblio korespondentas

Sniečkų šeima vyksta 4, abu tėvai ir dvi dukros. Tai Lietuvos "gauleiterio" Antano sniečkaus brolio anūkės. Puikūs lietuviai! Bet juos pralenkia inž. Benkaičio šeima, iš kurios vyksta net 5.

Medellino aerodrome

Medellinan nustumkame kaip į kokią duobę tarp kalnų. Nusileidimas gana šiurpokas. Medellino miestas supamas iš visų pusių kalnų. Jo vaizdas nepaprastas.

Minios vaikų ir suaugusių aplipę aerodromo tvoras. Tik sustojus, mus pasitinka visos išvykos kaltininkas kun. M. Tamošiūnas, kaltindamas, kad visą valandą per anksti atvykome, todėl neatvažiuo nei korespondentai, nei fotografai.

Pagal pietiečių papročius, čia niekas neskuba. Neskuba valdininkai, neskubame ir mes. Palikę savo vizas ir pasus, išspaudę po kelias antspaudas, jau temstant, apie 6 val., atsiduriame autobusuose, kurie nuveža į vieną iš geriausių viešbučių. Žinoma, mus palydi būrys mažų ir didelių kolumbiečių, siūlydami ką nors panešti.

Lietuvių Centre

Viešbutis pačiame miesto centre. Gana moderniai įrengtas. Čia valgysime ir miegosime.

Kiek apsitvarkius, kun. M. Tamošiūno vadovaujami, dviem autobusais važiuojame į vadinamąjį Lietuvių centrą, naujai pastatytą. Koplyčioje mišių metu kun. Saldukas savo pamokslu labai jautriai pasveikina čiurlioniečius, atvykusius paskleisti lietuviškos dainos grožį. Mišios pradedamos Pulkim ant kelių ir baigiamos Marija Marija. Buvo giedama visų mišių dalyvių sutartinai.

Po mišių Lietuvių centro salėje vietinių lietuvių pastangomis buvo surengtos vaišės.

Eisena į katedrą

Sekmadienis. — Vienuoliktą valandą su tautiniais drabužiais, po du, išsitiesę į nemažą eiseną. Priekyje buvo policija. Taip visi patraukėme į katedrą. Lydėjo būriai didelių ir mažų.

Katedros didžiulėje aikštėje vandens fontanų ir medžių pavėsyje simfoninis orkestras griežė kažkokią linksma overtiurą. Pamatęs tokią spalvingą eiseną, orkestras sustojo.

Norėta prieš katedros duris nusifotografuoti, bet staiga pasidarė tokia didelė spūstis, kad net laikraščio korespondentai nerado tinkamo atstumo nufotografuoti tą nepaprastą įvykį.

Lietuviška giesmė katedroje Pagaliau visi suėjo į erdvią bažnyčią. Čia kanklininkai ir choras išsidėstė prie didžiojo altoriaus. Choras, A. Mikulskio diriguojamas, palydėtas kanklių, pagiedodavo — Lietuva brangi, J. Gruodžio Tėve mūsų ir Marija Marija.

Nuskambėjus paskutiniame giesmės garsam, griausmingai plojo prie altoriaus kunigai ir visa bažnyčia. Kun. M. Tamošiūnas ispaniškai paaiškino, kad tai laisvieji lietuviai atvažiuo parodyti lietuviškų giesmių ir dainų grožį. Sveikino ir vienas vietinis kunigas.

Lituanus! Lituanus!

Dabar vėl buvo didžiausia spūstis nuo bažnyčios iki viešbučio. Visur tik skamba Lituanus! Lituanus!

Mieste iškabinti dideli plakatai, papuošti Čiurlionio ansamblio dalyvių fotografijomis. Plakatai skelbia koncertą.

Siaudien vakare Maria Auxiliadore miesto teatre pirmas čiurlioniečių koncertas. Bet apie tai jau rytoj!

KAPITONAS A. N. ŠETIKAS

Algimantas N. Setikas 1964 New Yorke baigė universitetą su ROTC kursu ir buvo pakeltas į jaunesnio leitenanto laipsnį. Karinę tarnybą pradėjo Amerikoje. Baigė parašutininkų kursus. Vėliau buvo išsiųstas į Vakarų Vokietiją, kur buvo pakeltas į leitenanto ir kapitono laipsnius. Su savo daliniu buvo pasiųstas į Prancūziją. 1967 išsiųstas į Vietnamą. Po metų grįžęs iš Vietnamo, baigė aukštesniąją karininkų mokyklą — Georgia valstijoje, o 1971 vasario 16 vėl išsiųstas į Vietnamą, kur ir dabar tebetarnauja.

Kpt. Algimantas N. Setikas, lankydamas universitetą, New Yorke yra įdėjęs didelį indėlį į jaunimo organizacijas, ypač skautų eilėse eidamas įvairias pareigas. Skautų sąjungos vadovybė, įvertindama jo darbus, jį pakėlė į paskautininkio laipsnį.

Linkėtina kpt. Setikui sveikam grįžti iš Vietnamo pas savo mielą žmoną ir du sūnus, kurie gyvena pas jo tėvelius

Kapitonas Algimantas Narcizas Šetikas

Antaną ir Genutę Šetikus, Old Saybrooke, Conn.

A + A

ALBERTUI KYNASTUI

mirus,

Bagdžiūnų šeimai,
Jadvygą Matulaitienę
ir visus artimuosius širdingiausiai užjaučiamie

Regina ir Jeroslavas KEPENIAI
Ona ir Juozas VILPISAUSKAI

A + A

Salomėjai ir dr. Motiejui NASVYČIAMS

mirus,

jų dukrai — Salomėjai Valiukienei ir artimiesiems
giliai užuojautą reiškia

O. VAITIEKAITIENĖ ir
V. VAITIEKAITYTĖ-BERNIER
su šeima

A + A.

ALEKSANDRAI SNIESKIENEI

mirus,

jų sūnui DR. ANTANUI SNIESKAI ir visai šeimai
nuoširdžią užuojautą reiškia

O. Vaitiekaitienė ir
V. Vaitiekaitytė-Bernier
su šeima

A + A

Aleksandrai Snieskienei

mirus, jos sūnui dr. A. Snieskai ir jo šeimai užuojautą
reiškia:

Irena ir Algis Šimkai
Danutė ir Liutaveras Siemaškai
Irena Garunkšienė
Lilė ir Vytautas Milukai

A + A

Kotrynai Balkūnaitei

tragiškai mirus, josios brolių, prelatą Joną Balkūną, skaudžioje valandoje nuosirdžiai užjaučia

L. R. Kat. Federacija
N.Y. - N.J. apskritys

A + A

Kotrynai Balkūnaitei

tragiškai žuvus, jos broliui gerbiama prelat. Jonui Balkūnui ir motinai giliai užuojautą reiškia

Lietuvių Fronto Bičiulių
New Yorko Sambūris

A + A.

Albertui Kynastui

mirus, dukrą Bagdžiūniene su šeima, gimines ir draugus
užjaučia

Genovaitė ir Vincas MEILIŪNAI

A + A

Salomėjai Nasvytienei ir dr. Motiejui Nasvyčiui

mirus, jų dukrą ir žentą Salomėją ir Vytautą Valiukus,
širdingai užjaučiamie ir kartu liūdime.

L.B. New Haveno apylinkės
Valdyba ir nariai

A + A

Marijai Sirtautienei

mirus, mūsų narę M. VIRBICKIENĘ ir šeimą nuosirdžiai
užjaučiamie

D. L. K. BIRUTES DRAUGIAI

A + A

Aleksandrai Snieskienei

mirus, jos sūnui dr. A. Snieskai ir jo šeimai nuosirdžią
užuojautą reiškia

BUTŲ ir MALDUČIŲ šeimos

A + A

Aleksandrai Snieskienei

mirus, sūnų dr. Antaną, jo šeimą ir artimuosius nuosirdžiai
užjaučia

Rima ir Kęstutis ČERKELIŪNAI

DR. ANTANUI SNIESKAI

su šeima,

jo mylimai motinai mirus, reiškiamie giliai užuojautą.

Fraternitas Lithuanica
New Yorko skyrius

A + A

Aleksandrai Snieskienei mirus, sūnui Dr. Antanui ir
šeimai giliai užuojautą reiškia

Stefanija ir Vaclovas BIRUČIAI
ir duktė Lilie

Ilgamečiui New Yorko ALT nariui

A + A.

Albertui Kynastui

mirus, jo šeimą ir artimuosius užjaučia ir kartu liūdi

N. Y. Amerikos Lietuvių
Taryba

Mielą Dr. Antaną Snieską bei artimuosius, jo brangiajai mamytei

A + A

Aleksandrai Snieskienei

mirus, nuosirdžiai užjaučia

Irena ir Stasys GIEDRIKIAI

A + A.

Albertui Kynastui

mirus, Bagdžiūnų šeimai, Jadvygai Matulaitienei bei kitiems šeimos nariams reiškiamie giliai užuojautą.

Antanina Bendorienė
ir Vizbarų šeima

A + A

Albertui Kynastui

mirus, dukrai Birutei Bagdžiūnienei ir jos šeimai, Jadvygai Matulaitienei, Ramutės Vounasis ir Landsbergių šeimoms giliai užuojautą reiškia

Mečys, Lili ir Henrikas MOLERIAI

Milijonas, kuris tarnauja Lietuvai

Chicagoj birž. 5 suvažiuo Lietuvos Fondas. Apie jį jau daug kartų informuota, bet dar kartą primename, kad prieš devynerius su viršum metus fondo steigėjas ir pradininkas dr. Antanas Razma pradėjo kaupiti nejudamąjį kapitalą, kurio tikslas buvo pasiekti milijoną ar daugiau dolerių bendro, ne liečiamo piniginių inšo, kurio procentai kiekvienais metais būtų paskirstomi lietuvių švietimui ir kultūrai išvystyčiai. Tai tarsi kuklus, valstybinis biudžetas, kurio mes išvystyčio neturime.

Per devynerius su viršum metus dr. Ant. Razmos mintis taip prigijo, kad iš to išaugęs Lietuvos Fondas šiandien jau turi per 700,000 dolerių nejudamojo kapitalo, kuris yra investuotas į pelną nešančias akcijas ir padėtas įvairiose bankuose, kur mokami procentai. Iki šiol iš fondo pelno lietuviškam švietimui, mokslui ir kultūrai paremti jau yra paskirta 132,000 dolerių.

Tas kapitalas, milijonas dolerių ar daugiau, laikui atėjus, sugrįš į laisvą ir nepriklausomą Lietuvą, nes tie, kurie pinigų davė, jų atsisakė kaip kada nors asmeniškai jiems sugrįšančios nuosavybės, tik pasilikę teisę rinkti valdomuosius organus, kurie tvarkys fondą, skirstys pelną ir ves jį ateities keliu.

Kiekvienas narys, kurį šiuo metu Lietuvos Fonde yra 2808, įnešęs 100 dol., turi vieną balsą. Įnešęs 1000 dol., turi 10 balsų.

Ką sprendė Lietuvos Fondo metinis suvažiavimas Chicagoje? Visų pirma jis išklaušė sveikinimą Amerikos lietuvių vyskupo V. Brizgio, nepriklausomos Lietuvos konsulo dr. P. Daužvardžio ir kitų, jis išklaušė pačių fondo narių išrinktųjų vadovų pranešimų: tarybos, pirmininko dr. Gedimino Baluko, valdybos pirmininko dr. Kazio Ambrozaičio, investavimo pirmininko H. Daro, inž. V. Naučiaus ir kitų, iškilusiose diskusijose buvo ieškoma kelių, kaip produktiau investuoti turimą kapitalą, kad fondui

Dr. Gediminas Balukas, Lietuvos Fondo Tarybos pirmininkas, Fondo suvažiavime daro pranešimą.

Nuotr. dr. K. Ambrozaičio

sugrįžti kuo didesni procentai. Pats Lietuvos Fondas nėra kokia vien Chicago lietuvių nuosavybė, bet jis priklauso visiems Amerikos lietuviams. Todėl su dėmesiu buvo išklausyti pranešimai ir Lietuvos Fondo igaliotinių iš kitų vietovių: inž. V. Kutkaus iš Detroito, inž. A. Sabalio iš New Yorko ir F. Eidimto iš Clevelando. Kiekvienai didesnei lietuvių kolonijai Lietuvos Fondas iš anksto buvo numatęs provizorines sumas, kurias tos kolonijos turėtų surinkti. Idomu, kad kai kurios kolonijos sumas jau yra pralenkusios, kitos atsilikusios, bet žadančios pasitempti.

Malonu buvo stebėti, kad ir esant karštam orui paskutiniajame Lietuvos Fondo narių suvažiavime Chicagoje buvo atstovaujami net 2006 balsai.

Neužmirštami lieka ir Lietuvos Fondo tarybos pirmininko dr. G. Baluko žodžiai, kur jis atstovams pareiškė, kad ir patys garbingiausi išvystijos lietuvių atstovai nepamiršta Lietuvos Fondo: kai tragiškai žuvo Lietuvos gen. konsulo Chicagoje dr. P. Daužvardžio su-

nus aviacijos pulk. Fabijonas Daužvardis, konsulas su šeima prašė, kad vietoj gėlių bei užuojautų aukos būtų siunčiamos Lietuvos Fondui. Tą patį padarė ir garbingasis prelatas Mykolas Krupavičius, prieš mirtį rašytame testamente prašydamas gyvuosius neužmiršti lietuvių Fondo.

Tai pavyzdžiai, kurie nušviečia mūsų kelią ir ateitį. Ir taip mes, pareigingų vadovų ir gyvųjų pavyzdžių vedami, artėjame prie milijono dolerių kapitalo, kurio pelnas ir toliau bus skirtas išvystyčiai lietuvių švietimo, liuanistinio mokslo bei kultūros reikalams.

WORCESTER, MASS.

Tragiškojo birželio minėjimas

Birželio 13 mūsų kolonija minėjo tragiškąjį birželį.

Sv. Kazimiero parapijos bažnyčioje kun. J. Steponaitis aukėjo mišias. Pamokslą pasakė kun. dr. J. Vaskas, MIC, primindamas, kad daugiau žvelgtume į ateitį; iš praeities tik stiprybės galime pasisemti. Ragino karščiau mylėti ir labiau pasitikėti Dievu, kuriam padėdant greičiau sulauksime laisvės Lietuvos.

Per mišias giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muziko A. Mateikos. Organizacijos dalyvavo su vėliavomis. Žuvusiems pagerbti jaunimas padėjo prie altoriaus gyvųjų gėlių vainiką, perjuostą tautiniu kaspinu, o jaunučiai ateitininkai — po gėlytę. Po mišių sugiedota Amerikos ir Lietuvos himnai ir giesmė O Kristau, pasaulio valdovo.

Po pamaldų minėjimas vyko Sv. Kazimiero parapijos svetainėje. Jį atidarė LB apylinkės pirm. P. Stanelis. Pakvietė Aušros Vartų parapijos vikarą kun. J. Bakaną sukalbėti maldą. Sugiedotas Lietuvos himnas. Programai vadovauti buvo pakviestas parengimų vadovas P. Račiukaitis, kuris ir pristatė pagrindinį šio minėjimo kalbėtoją dr. B. Matulionį.

Prelegentas nukėlė visų minčių ir tas tragiškas birželio dienas, kada 1940 bolševikai okupavo mūsų tėvynę ir pradėjo nekaltų Lietuvos gyventojų naikinti. Amžiam slenkant, Lietuva patyrė daug skriaudų, bet žiauriausias tautos naikinimas prasidėjo 1941 birželio 14 naktį, kada po visą Lietuvą pasiųstus sunkvežimius su ginkluotais enkavedistais ir, neiški-

riant mažų vaikų nei senelių, visi buvo grūdomi į sunkvežimius ir vežami į stotis, kuriose laukė užkaltais langais gyvuliniai vagonai. Prasidėjus vokiečių-sovietų karui, tauta vieningai sukilo prieš bolševikus. Daug jaunimo žuvo. Bolševikai bėgdami, kiek spėjo, dar kankino ir žudė mūsų brolius ir seseris. Raudonoji okupacija pasikeitė rudąja, kuri tęsė tautos naikinimą. 1944 į Lietuvą grįžo bolševikai. Jie viešpatavo ten ir šiandien. Dėl to mes, nuvykę į Lietuvą, negalime nė savo artimųjų kapų aplankyti, o su gyvaisiais negalime laisvai pasikalbėti.

Meninę dalį atliko visų mėsamas M. M. Ratelio penktukas. Jis padainavo Tėviškę, Išvežtųjų dainą, Pražydo jasmėnai po langų, Aš verkiau parimus. Publikai nenustojant plauti, dar pridėjo: Kai verkiančio smuiko ir Ne žinoma m kareiviu. Ne viena motinėle šluostė veidu riedančias ašaras, beklausydama šių liūdnu dainų.

Minėjimas baigtas giesme Marija, Marija.

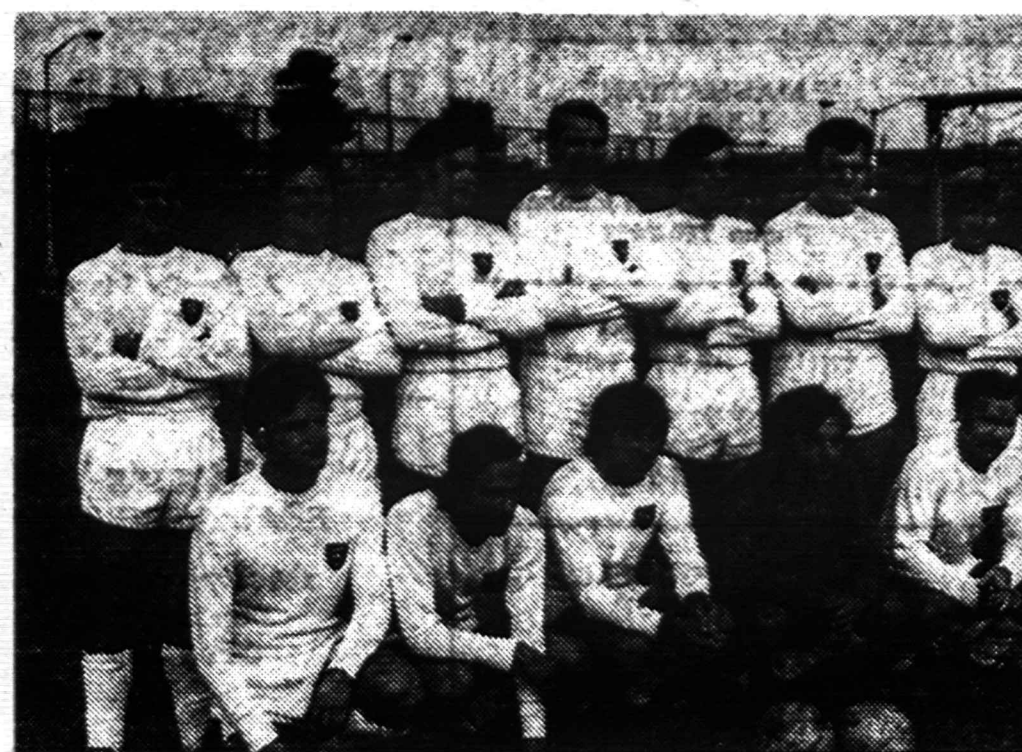
Minėjimo trūkumai

Minėjimo rengėjam trūko stipresnio organizuotumo.

Ne laikas ieškoti, kas neš vėliavas ar žvusiems pagerbti vainiką, kada reikia žygiuoti ir bažnyčia.

Mišios tokiais dienai turėtų būti iš anksto užprašomos; jos turėtų būti aukojamos už mūsų tautos kankinius, o ne kitomis intencijomis. Jau ne pirmutinis kartas, kaip ši klaida kartojama, ir daugelis žmonių dėl to yra labai nepatenkinti.

Dovanų nešimas aukojimo metu prie altoriaus taip pat

New Yorko Lietuvių Atletų Klubo pirmoji futbolo komanda. I eilėje iš k. klubo: Bileris, Klivečka, Budraitis, Bagdžiūnas II, Kreicas; II-e eilėje stovi Mrozinskas, Beleckis, Šileikis, Česnauskas, Bagdžiūnas I (komandos kapitonas), Vainius II, Budreckas (trūksta Vainiaus IV, Sabaliausko, Zadvyd). Komanda šį savaitgalį važiuoja žaisti į Chicago.

daugeliui kaitino ausis, nes bažnyčioje turėjome daug uniformuoto ir tautiniais drabužiais pasipuošusio jaunimo, kuriam priderėjo nešti dovanas, mum džiaugiantis, kad jį turime savo tarpe.

Stipresnio organizuotumo ateičiai tokių švenčių proga!

Vietos laikraštis "Evening Gazette" buvo išspausdintas išsamus Matonio straipsnis apie bolševikų darbus mūsų tėvynėje.

Važiuoja į dainų šventę!

Aušros Vartų šeštadieninė mokykla į Chicago autobusą išvažiuoja liepos 2, penktadienį, 9 val. ryto, nuo Sv. Kazimiero bažnyčios. Kartu važiuoja dalis tėvėlių ir svečių. Chicago autobusas pasieks šeštadienio rytą. Sustos prie Jaunimo Centro, 5620 So. Claremont Ave. Ten veiks ir dainų šventės vykdomojo komiteto būstinė.

Iš Chicago į Worcesterį autobusas išvažiuos liepos 5, pirmadienį, 3 val. popiet, nuo tos pačios vietos — Jaunimo Centro.

Tėvų komitetas reiškia giliausią padėką visoms organizacijoms ir pavieniam asmeniui, kurių fi-

nansinės paramos dėka galime mokyklos chorą pasiųsti į dainų šventę.

Kelionės išlaidoms sumažinti aukoję: Mr. Mrs. A. Valiūškis — 200 dol., Maironio Parkas ir Labd. Draugija — 100 dol., Lietuvių Bendruomenė — 117 dol., A.L.R. Katalikų Susivienijimo 41 kp. — 100 dol., Lietuvių Labd. ir Maironio Parko Draugijų pirm. K. Adomavičius — 50 dol., Meno Mėgėjų Rateilis — 25 dol., Tautinė Sąjunga — 20 dol., Skautų Tėvų Komitetas — 25 dol., Lietuvių Veteranų Skyrius — 25 dol., Mr. Mrs. Shumway — 25 dol., Mr. Mrs. Kaneb — 25 dol., Sv. Kazimiero parapijos klebonas kun. J. Jutkevičius — 20 dol., Aušros Vartų parapijos vikaras kun. J. Bakanas — 20 dol.

Buvo ir smulkesnių aukų. Šeštadieninės mokyklos tėvų komitetas taria visiem nuosirdžiausią lietuvišką acū. Skelbiamos tik tos aukos, kurios skirtos kelionės išlaidoms sumažinti.

Kas norėtų skelbtis Darbininke, prašomas skambinti: GL 2-2923

IŠ VISUR

— Dainų šventėje dalyvauja chorvedžiai ir Vargonininkų-Muzikų Sąjungos nariai kviečiami pasitarimui po Dainų šventės liepos 5 d., 1 val. popiet pas Vargonininkų-Muzikų S-gos Chicago provincijos pirmininką, muz. A. Giedraitį, 7310 SO. California Ave., Chicago, Ill.

— Lawrence, Mass., į Sv. Pranciškaus parapiją — bažnyčią liepos 6, antradienį, 7 val. vak. atvežama Fatimos Marijos stovykla. Ta proga bus šios pamaldos: eisena, rožančius, mišios, pamokslas, pasiaukojimas Svč. Marijos Sirdžiai. Visos pamaldos bus lietuvių kalba. Apylinkių lietuvių kviečiami gausiai dalyvauti.

— Vasario 16 gimnazija prašo tėvus, kurie savo vaikus į ją leis ateinančiais mokslo metais, atsiųsti jų išeito mokslo pažymėjimų fotokopijas iki rugpjūčio 1. Mokslas prasideda rugšėjo 6.

— Romas Kezys, Vliko valdybos narys, pasakė pagrindinę kalbą Philadelphiajioje birželio 13 įvykusiame didžiųjų tremimų į Sibirį minėjime, Sv. Andriejaus parapijos salėje. (E)

— Dr. J. K. Valiūnas, Vliko pirmininkas, birželio 14 turėjo ilgą, išsamų ir atvirą pasikalbėjimą su dr. N. Barnes, Liberijos ambasadoriumi Jungt. Tautose. Pasikalbėjime daugiausia buvo paliestas Baltijos valstybių bylos kėlimas J. Tautose. Išsiaiškinta dėl dviejų skirtingų blokų — grupių buvimo J. Tautose: vieno, kuris remia JAV, ir kito, remiančio Sovietų Sąjungos politikos kryptį. Dar viena valstybių dalis neturi saitų su tais blokais. Tad, kai J. Tautose svarstomas ar balsuojamas kuris nors klausimas, nėra aiški pasirodo delegacijos laikysena, nusistatymas. (E)

— JAV bei kitų kraštų spaudai paskelbus JAV valst. departamento pareiškimą ryšium su Rygos žydų nuteisimu prieš žmogaus ir piliečio teisių pažeidimą Sovietų Sąjungoje, buvo visai nutylėtas tuo metu Vilniuje nuteistas 10 metų stovyklos bausmės Simas Kudirka. Dėl tokio nelygaus masto, darant pareiškimą, Vliko pirm. dr. J. K. Valiūnas kalbėjosi su valst. departamento Baltijos kraštų sk. vedėju D. Martin. Reikala uždelsus ir nesulaukus viešo pareiškimo, dr. Valiūnas birželio 8 pasiuntė atitinkamą raštą valst. sekretoriui W. P. Rogers. (E)

— Detroito gyvenančių Vliką sudarančių grupių atstovams sutartinai pageidaujant Vliko metinio seimo šių metų posėdžius turėti Detroito, Vliko valdyba savo posėdyje birželio 15 nutarė Detroito veikėjų pageidavimą patenkinti. Seimo posėdžiai paskirti gruodžio 4-5 Detroito. (E)

— D. Petrutyte, Svetimo tarybos narė priešmokyklinio auklėjimo reikalams, vadovaujanti Chicagoje Montessori sistemos liet. vaikų darželiui, bendradarbiaujanti savo srityje lietuvių ir amerikiečių pedagoginėje spaudoje, mokytojų studijų savaitėje Dainavoje kalbės lietuviškojo priešmokyklinio auklėjimo aktualiasiais klausimais ir surengs mokomųjų priemonių parodą. Studijų savaitę bus rugpjūčio 15-22.

— Tumo Vaižganto lietuvių Spakenbergo gimnazija, minėdama 25 m. sukaktį, liepos 3-4 Chicagoj, ruošiasi taip pat išleisti leidinį apie gimnazijos įsikūrimą Fischbecke, jos veiklą ir ryšį su aplinkiniais universitetais. Bus įvairių prisiminimų ir nuotraukų. Leidinį ruošia vienas iš gimnazijos buvusių direktorių — Vacys Kavalinas.

JAV IR KANADOS LIETUVIŲ BENDRUOMENIŲ IV DAINŲ ŠVENTĖ

įvyksta 1971 m. liepos 4 d., 3 val. popiet

International Amphitheatre

4330 So. Halstead Street, Chicago, Illinois

Bronius Budriūnas

PROGRAMOJE

JUNGTINIS SUAUGUSIŲ CHORAS

JUNGTINIS LITUANISTINIŲ MOKYKLŲ CHORAS

Palydi akordeonų orkestras

Bilietus į banketą, kuris įvyks liepos 4 d. 7 v. vak. Conrad Hilton viešbutyje, galima įsigyti pas O. Gradinskienę — 2512 W. 47th Street, Chicago, Ill. 60632, arba MARGINUOSE.

BILJETŲ KAINOS: \$3.00, \$4.00, \$5.00, \$6.00, \$7.00

Bilietai gaunami "MARGINUOSE" ir šventės dieną prie įėjimo nuo 1 val. popiet. Užsakydami bilietus paštu prašome siųsti čekį LITHUANIAN SONG FESTIVAL pavadinimu, kartu su sau pačiam adresuotu voku ir pašto ženklų šiuo adresu: MARGINAI, 2511 West 69th Street, Chicago, Illinois 60629.

Dainų šventė yra mūsų tautinė ir kultūrinė manifestacija. Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti!

Faustas Strolia

DIRIGUOJA

Petras Armonas, Bronius Budriūnas, Bronius Jonušas, Algirdas Kačanauskas, Vincas Mamaitis, Vaclovas Verikaitis

Stasys Sližys, Faustas Strolia

SOLO —

Prudencija Bičkienė, sopranas Jonas Vaznelis, bosas

Akompanuoja

Raimonda Apeikytė Manigirdas Motekaitis

Petras Armonas

ROSELLE PARK, N.J.

D. Andruska 20 dol., pažad. 100 dol.

JERSEY CITY, N.J.

O. Mažeikienė 1. M. Matukaitis 5. St. Ushkaritis 50. A. M. Ushkaritis 50. I. Yewaishis 25. W. Bittner 10.

ROSELLE, N. J.

J. Gedman 10, pažad. 100 (įrašo Mariją, Veroniką, Petrą ir Povilą Gedminus).

W. Juels 3.

C. Karužis 2.

B. Pocius 5.

A. Strazdas 10.

F. Verson 20, pažad. 100 (įrašo a.a. Domicelę Lisauskienę).

S. Vaičiūnas 10, pažad. 50.

KEARNY, N. J.

I. Beržins 100.

J. Bilaitis 5.

F. Butkus 50.

Mirus Dr. A. Snieškos motinai, vietoje gėlių, įrašo į Kultūros Židinio Fundatorių a. a. ALEKSANDRĄ SNIEŠKIENĘ:

C. Bogušas, B. Garunkštis, A. Ošlapas, J. Ivašauskas, A. Ratas, J. Valaitis ir J. Vilgalyš.

Tėvai pranciškonai ir Kultūros Židinio komitetas aukotojams nuosirdžiai dėkoja.

J. Diržius 100.

V. Žostautas 10.

S. Baranauskienė 5.

M. Charbonneau 10.

J. Martinkus 10, pažad. 100.

S. V. Martin 10.

E. Martinkienė 20.

M. Rinkevičienė 10.

K. Rinkevičius 20, pažad. 100.

P. White 25.

A. White 25.

M. White 100 (įrašo Vaitkevičių šeimos mirusius).

D. Zalakauskienė 5.

UNION, N.J.

J. Barcas 25, pažad. 100.

F. Faszewsky 5.

F. Florsch 5.

M. Juodaitienė 20, pažad. 100.

G. Janson 10.

P. Knezer 10.

A. Kudirka 80.

J. Laitusis 10.

J. Matūnas 5.

J. Matūnienė 10.

P. Mačiulaitis 20.

J. Plechkis 10.

Fr. Rogauskas 25.

St. Stelnickienė 5.

C. Skripaitis 5.

Ed. Sisas 10, anksė. 10.

B. Vyliauskas 10, pažad. 100.

J. Vebalaitis 40, pažad. 300.

A. Yewaisienė 5.

St. Yudd 1.

Laukiama aukų ne tik grynais pinigais, pasižadėjimais, bet ir užrašais testamentuose.

Siųsti:

BUILDING FUND

Franciscan Monastery

680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y. 11221

Kituose laikraščio numeruose skelbsime kitų vietovių aukotojų pavardes.

HAPPY AND JOYOUS 4th OF JULY

DISTEFANO MECHANICAL ORNAMENTAL IRON WORKS
404 Main Street
Paterson, N. J.
201-684-5060

GEORGE'S ARCO SERVICE STATION
Open 7 days a week general auto repairs road service and towing and tires batteries and accessories — 145 Broadway Hillsdale, N.J.
201-666-9839

NORMAN KING AND SONS FURNITURE
646 ROUTE NO. 112
North Patchogue, Long Island
Call: 516 GR 5-1042

HEN'S ROOST
Open 6 days a week
176 Rampao Valley Road
Oakland, N.J.
Where good friends meet

MARTA'S Of Bergen Street ITALIAN RESTAURANT
Open 7 days, a week delicious food in pleasant surroundings — 249 W. 49th Street, N.Y.C. West of Broadway — Call: CO 5-4317

CHIKUITA BRANDS
140 Sylvan Avenue
Englewood Cliffs, N.J.
No. 1 Name in Bananas

GEORGE'S Restaurant & Counter
Service serving breakfast, lunch and dinner from 6AM to 9PM daily menu specialties home style cooking George Baboukis prop. 300 Buhr Ave. Bronx Call 822-8959

MONSIGNOR FRANCIS MAJESKI SACRED HEART CHURCH
North Bergen, New Jersey

J. J. CASONE BAKERY
202 South Regent Street
Portchester, New York
914 WE 9-1568
Italian Bread and Raisin Rolls

STANDARD BOAT COMPANY
1483 Richmond Terrace
Staten Island, New York
442-3748

JOSEPH 'RICCIARDI PAINT STORE
89 Washington Ave. Nutley, N.J.
Paint and Paint Supplies
Call: 201-243-6167

PUPPIES AND THINGS
1581 First Avenue
New York, New York
Call: 879-4043
Open 7 days a week

LINMARK GIFTS INC.
Open 6 days a week — cards, gifts, party goods, candles, stationery, toys Jewelry — 320 Rochelle Avenue Rochelle Park, New Jersey Call — 201-845-5955 — ask for Mary or Nickie

Ridgewood Shevron Center, open 6 days a week central auto repairs road and towing service tires batteries and accessories automotive specialists for that something extra in car care — 75 Franklin Avenue Ridgewood, N.Y. Call 201-652-1225

STAR AUTO BODY SHOP COLLISION EXPERTS
450 Schuyler Avenue
Kearny, N.J.
Call: 201-998-1074

POOLS by PUGLIESE
Finest in Swimming Pools Construction—Design Service
843 North 6th Street
Newark, N.J.
Dial 201-483-6060

MAIN AUTO BODY Inc.
COLLISION AND REFINISHING SPECIALISTS
24 Hour Towing Service
59 East Main Street,
Bergenfield, N.J.
Call: 201-385-9090

MANHATTAN REFUSE
411 West 55th Street
We operate in Midtown Manhattan
Phone 765-7453

MOTT HAVEN TRUCK PARTS INC.
429 Brueckner Blvd.
Bronx, New York
Call: CY 2-7600

BEDFORD HILLS BOOK SHOP
1 Babbitt Road
Bedford Hills, New York
914-666-7531

FORLINI'S RESTAURANT
93 Baxter Street
New York City, New York
Authentic North Italian Cuisine
Call 962-9316

V & J AUTO BODY
522 Tarrytown Road
White Plains, New York
Collision Experts
We take pride in our work
Call 914 WH 8-6305

WYCKOFF JUDO KAI
315 Franklin Avenue
Wyckoff, N. J.
Judo Karate Aikido
Visitors welcome
Call: 201-891-0903

WORLD FAMOUS BIRD AND BOTTLE INN
Lunch - Dinner
Tues. thru Sunday
(1-9 Sunday Dinner)
Reservations preferred
On Route No. 9, Garrison, N.Y.
Call: 914-424-3613

CONNOLLY'S DRIVING SCHOOL
4869 Broadway
New York City, N.Y.
Call 212-942-1896

MOUNT VERNON TRAVEL CORP.
16 Gramatan Ave.
Mount Vernon, N.Y.
Group and Individual
A Family Place
Call 914 MO 8-8888

BODAYS CONSTRUCTION CO., INC.
840 Raritan Road
Scotch Plains, N.J.
Call 201-755-3395

HILLSIDE HOUSE CATERERS
206-10 Hillside Avenue
Hollis, Long Island
For the Finest of Catering
Call HO 5-7788

LA ISLA SHIPPING COMPANY
399 Hooper Street.
Brooklyn, New York
Call 212-963-1535

FOUNTAINBLEAU HAIRSTYLISTS
118-09 Queens Boulevard
Forest Hills, New York
Latest in creative hair styling
wigs and wiglets late nite
Thur and Fri
Call BO 1-6363

Cit Roth SERVICE CENTER INC.
91 St. Nicholas Place
New York, New York
Complete Automotive Service
Call: 283-9551

CHATEAU RESTAURANT
A Family Place
Chateau Drive Melville, L.I.
For Res. Call 516 MI 3-7776

CALISE BEAUTY SCHOOL
169 Livingston Street
Brooklyn, N.Y.
Call 875-9060

BRUNO HAUTE COIFFURE
Latest in creative Hair Styling
We have wigs and wiglets
Late nites Thurs and Fri
50 Raymond Avenue
Poughkeepsie, New York
914-452-3140

FRANKS PIZZERIA
791 East Tremont Avenue
Bronx, New York

Open 6 days a week
A Family Place
Call CY 9-1777

CAMELOT Restaurant & Cocktail Lounge
Dine in elegant surroundings overlooking N.Y. skyline business lunches Saturday afternoon parties 201-863-4421 Troy Towers Building 380 Mountain Rd. Un. Cy. 201-863-4421

Renato's HAIR STYLISTS
3155 Coney Island Avenue
Brooklyn, N.Y.
Latest in creative Hairstyling
We have wigs and wiglets
Late nite Thur and Fri
Call NI 6-9616

Pan American STEAK CLUB
7900 Queens Boulevard
Elmhurst, New York
Call 446-1122
for reservations

Erika Coifures
A complete Beauty Service
Tuesday and Wednesday
Senior Citizens Half Price
Open 9 to 6 Tues. Wed Fri & Sat.
Thurs. 9-9; Closed Mondays
256 S. Summit Avenue
Hackensack, N.J.
Call: 201-487-3014

Getty SERVICE STATION
Open 7 days a week
General Auto Repairs
Road Service and Towing
Tires batteries and accessories
208 Franklin Turnpike,
Hohokus, N.J.
201-447-1088

Colony RESTAURANT
Open every day for breakfast
lunch dinners
Specializing in steaks chops seafood
all baking done on premises
plenty of parking
1033 Communipaw Avenue
Jersey City, N.J. 201-434-3100
Kitsopoulos Bros. owners/operators

Villa Restaurant
Open 6 days a week
For the finest of Italian cuisine
756 Port Washington Blvd.
Port Washington, N.Y.
Call 516-883-1383

EAST END SHOES
47 East Palisade Ave.
Englewood, N.J.
Featuring Nunn-Bush
Dial 201-569-1369

LENOX CHALET

254 East Second Street
New York City
FOR THE FINEST OF CATERING
Call OR 3-1890

Great Eastern Discount Department Stores

7 Grand Locations
in Long Island
and
Northern New Jersey

FIRST NATIONAL BANK OF HOPE

HOPE,
New Jersey

Call

(201)

459-4121

Member of F.D.I.C.

SEVEN STARS RESTAURANT

Open 7 days a week steaks, chops, seafood all baking done on the premises — 5586 Broadway, New York
CALL: 796-1800

Lakeview

Auto Sales Services Inc.
MERCEDES BENZ DISTRIBUTORS
468 Lakeview Avenue
Rockville Center, L.I.
Call: 516 RO 6-6900

Riddle and Martins

SUB SHOP
270 Old Bridge Tpke
South River, New Jersey
Subs made to order
Open 6 days a week
A Family Place
201-238-1277

Funny Girl Salon

Creators of Hairstyling
We have Wigs and Wiglets
Late Nite Friday
162 Valley Blvd.
Woodridge, N.J.
Call: 201-939-9529

ANDY'S WINES and LIQUORS Inc.

184 Myrtle Avenue (bet. Flatbush Ave. & Navy St.)
Brooklyn, N.Y. 11201 — Tel. 875-3991-2
Didelės nuolaidos visoms gėrimų rūšims: Bourbons, Vodka, Scotch, Ruginei, Vynams, Sampanams ir kitiems gėrimams... kur yra didžiausias pasirinkimas, vieta automobiliui pasistatyti ir, užsakius didesnius kiekius, pristatomi į namus.

Gražiame Cape Code,

lietuviškoje vasarvietėje

išnuomojami švarūs kambariai su maistu ar be maisto.
2-3 minutės kelio iki šilto vandens ir privataus paplūdimio.

Kreiptis:

E. GRUŠAS, 85 Standish Way, W. Yarmouth, Mass. 02673
Tel. 775-7841

OCEAN CITY

Kviečiame praleisti savo atostogas Pietinės New Jersey Atlanto pakraščio gražiame kurorte

mūsų vasarnamyje. Kambariai su šiltu ir šaltu tekančiu vandeniu kainuoja tarp \$45.00 ir \$55.00 savaitei dviem asmenim. Atdari nuo Memorial Dienos iki pirmo spalio.

EUGENIJA ir JONAS JASINSKAI

Hotel Croft Hall

601 Atlantic Ave., Ocean City, New Jersey 08226
Telefonai: (Area Code 609) 399-9871; privatus 399-1221

LIFEGUARDS WANTED

MALE and FEMALE
at the

LONG ISLAND STATE PARKS

If you are between the ages of 18 and 25
and can pass our swim test

Report to the

EAST BATH HOUSE

JONES BEACH STATE PARK

Or Phone
(516) 785-1600

Successful candidates are guaranteed work
through Labor Day and will receive preference
in employment next year.

SOUTH BOSTON SAVINGS BANK

Inkorporuotas 1863

460 West Broadway, South Boston Massachusetts
"Kur tūkstančiai taupo milijonus"

ALFRED W. ARCHIBALD, President

Šio banko direktorių taryboje yra adv. Jonas J. Grigalius. Reikale su patarnautojais galima susikabinti ir lietuviškai • Turtas—Assets virš \$213,000,000.

CURRENT DIVIDEND RATES

- Regular a/c — 5% %
 - Special Notice a/c — 5%
 - 1 year Term Deposit — 5% %
 - 2 year Term Deposit — 6%
- All Accounts Compounded Daily —

Vasaros atostogos prie Atlanto

GERIAUSIAI pailsėsite garsiojoje atostogų šalyje, Kennebunkport, Maine. Pranciškonų vadovaujama vasarvietė priima pavienius asmenis ir šeimas labai prieinamomis kainomis.

SEZONAS šiemet prasideda birželio 26 dieną ir baigiasi rugsėjo 6 dieną.

DAUGELIO metų praktika parodo, kad tūkstančiai grįžta pailsėję žuvioje ir nesugadintoje Maine gamtoje ir gaivinančioje jūroje bei mūsų dideliame baseine. Ir jūs galėtumėte būti jų tarpe. Dėl informacijų ir rezervacijų kreiptis:

FRANCISCAN MONASTERY — Kennebunkport, Maine 04046. Tel. (207) 967-2011.

SPORTAS

KAS BUS FUTBOLŲ MEISTERIU?

Liepos 3, šeštadienį, Dainų šventės išvakarėse Chicago's Marquette parke turės paaiškėti Š. Amerikos ir Kanados lietuvių 1971 metų futbolo meistris. Dėl šio skambaus titulo šį kartą varžosi tik dvi šiam kontinente pasilikusios lietuviškos komandos — Chicago's LFK Lituanica ir New Yorko Lietuvių Atletų Klubas. Prieš eilę metų į baigmines varžybas, telediziant dalyvauti tik 4 komandom, Rytų apygarda turėdavo praversti kvalifikacines žaidynes (New Yorkas, Waterburis, Bostonas), Detroito Kovui ir Toronto Vyčui dingus iš tolimiesnių futbolo varžybų, beliko tik Chicago ir New Yorkas. Toronto Vytis puošėsis meisterio karūna veik dešimtmetį, ją prarado neatgaunamai 1958 New York'e prieš Chicago. Nuo to laiko Marquette parke vyrai kariauvo iki 1964, kuomet Clevelande pirmą kartą iš jų titulą paveržė New Yorko LAK. Atlečiai betgi po to nesugebėjo meistertystės apginti, ir Chicago's vyrai toliau buvo nuolatiniai meistreriai. Šiose rungtybėse vietos aplinkuma bei patyrimas duoda pirmenybę Chicago, bet New Yorko LAK bent paskutiniojo sezono pirmenybėse įrodė, kad prieš pajėgesnias komandas sugeba ambicingai sužaisti. Chicago's Lituanica, atrodė, ir toliau remiasi veteranais bei nelietuviškomis pavarėmis pasipirpinimais. Apie jų tikrą pajėgumą sunku spresti, ypač kitomet spaudoje apie juos sykiščiai ar visai negirdėt.

Rungtinių laikas visados būdavo newyorkiečiams nepalankus (nukelta į 8 psl.)

NAUJAUSIOS KNYGOS

Kad ji būtų gyva, Emilijos Čekienės straipsnių rinkinys. Išleido Vilties Draugijos leidykla 1971. 413 psl. Kaina 5 dol. Kietais viršeliais 6 dol.

Pragaro vyresnysis, premijotas Vytauto Volerto romanas. 273 psl. Kaina 5 dol.

Dailininko žmona, J. Tininio romanas. 218 psl. Kaina 5 dol.

Simas, J. Gliados. Simo Kudirkos nesėkmingos pastangos pasiekti laisvę 1958 psl. Kaina 3 dol.

Anapilio papėdė, Karolės Pazeraitės romanas. 286 psl. Kaina 5 dol.

Donelaičio kapas, Kazio Bradūno poezija. Grafika Vytauto Virkau. 94 psl. didelio formato, kietais viršeliais. Kaina 5 dol.

Viena pasaulyje, Danutės Brazytės-Bindokienės romanas. 241 psl. Kaina 5 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygos ir muzikos plokštelės gaunamos Darbininko administracijos.

GERIAUSIAI PAILSĖSIT PER SAVO ATOSTOGAS
CAPE COD - OSTERVILLE
KURORTE PRIE ATVIRO ATLANTO JŪROS PLIAŽO
— GRAŽIOJE LIETUVIŠKOJE

JANSONŲ VASARVIETĖS VILOJE

AUDRONĖ

87 East Bay Rd., Osterville Cape Cod, Mass. 02655
Tel. (Area 617) 428-8425

- Visai arti šiltos srovės atviros jūros plažas (7 min. pėsčiom) •
- Duodamas geras lietuviškas maistas • Vila AUDRONĖ atidaroma vasarą nuo birželio 26 d. iki rugsėjo 18 d. ir jau dabar priimami užsakymai • Kreiptis: E. JANSONAS 15 Rosedale St. Boston, Mass. 02124, tel. 288-5999, o po birželio mėn. 20 d. tiesiai į vilą AUDRONĖ — Cape Cod 02655 — Mrs. Marija Jansonas • Visi maloniai kviečiami atvykti praleisti savo atostogas.

DISPLAY

A & A CYCLE SHOP featuring the Ossa, Bronco mini bike, and Rupp snowmobile. We service all our motorcycles Lake Rd — 914-783-1333

Hotel Forget-Me-Not room & board home cooking and baking children half price for information write or call Wildwood Crest, 609-522-2258

BOB'S CYCLE CENTER authorized dealer for Indian motorcycles and mini bikes. Carrying a full line of the custom chopper accessories for Harley division 1301 U.S. Highway No. 1, Rahway, N.J. 201-381-8779

Ralph's Grand Esso Service Center Open seven days a week general repairs and inspection work road service and towing you call—we haul 363 West Grand Avenue Rahway, N.J. — 201-382-9469

ACCO AUTO BODY
11 Averill Place Staten Island
Collision Experts
We Take Pride in Our Work
Call: 212-984-9633

The classic guitar and drum pad we teach classic guitar, plectrum basic guitar, drums and mandolin — 241 Closter Dock Road 201-767-1475

BILL'S PIZZA
406 Main Street Fort Lee
Open 6 days a week We deliver
Call 201-944-9715

Butter cake bakery Milltown Road New Brunswick, N.J. Open 6 days a week for bread, buns, Danish and birthday cakes call 201-545-8871

WILKINSONS SPORTS

Open 6 days a week a family place where better bowling begins — also golfing equipment — 245 New Dorp Lane Staten Island call 351-9405 or 351-1500 ask for Ron-Ken Rigatti or Jerry Frankamano

THE BETHWOOD, Totowa, Lackawanna Ave. (off Rt. 46), Continental cuisine. Subdued early American decor & warm relaxing atmosphere. Lunch fr \$2.25, dinner fr \$4.75 (Fri, Sat, and Sun.) Closed Monday, Orch and dancing Fri and Sat 'til 1 A.M. (201) 256-8316

MALE - FEMALE

Model City - 2 Community workers for the Executive Council. Ability and desire to recruit model areas residents. For the work committees. Model areas residents preferred. Driving license necessary. \$100 to \$125 weekly salary. 4 month with possible extension of time. For more information please call Mr. Robert Ungerleeter, 202 Jefferson St. Perth Amboy, N.J. 201-442-4000. Submit your application.

SERVICE

Sabias Dean Service Station open 7 days a week general auto repairs American & Foreign cars Road service and towing Call 201-968-7447

Mario's auto inspection service complete brake repairs front end work, electrical work tune ups our specialty auto repairs skilled mechanics Shell Bay Road Mayville opp exit of State Inspection Sta. 609-465-5607

Creative Photography by Richard & Richard weddings, showers, parties: black & white, color. 256 Park Ave. East Rutherford, N.J. 201-933-1788

Great Kills Service Station open 7 days a week general auto repairs road service, towing, tires, batteries & accessories 24 Nelson YU 4-0600

Carpet Masters Company 37-08 90th Street Jackson Heights 100% nylon carpets installed wall to wall. Rugs cleaned in your home or in our plant. Tiles & linoleum. Guaranteed work. Free estimates. Call 424-3475 Jessie

GEN CONTRACTOR — Carpentry Cementing Plastering — Finished basements Lic. No. 691838 Call 342-2681

JAMAICA TOWING

196-33 157th Street Jamaica complete service on Foreign and Domestic repairs — collision experts 24 hour towing. Open 5 days a week Call 297-1600 ask for Tomy or Walt

Golden Bell Diner Sunday to Thursday 6AM to 1AM Friday and Saturday 24 hours orders to Go Route 9 and Adelphia Road 201-462-7259

C & J HOME IMPROVEMENT — plumbing, electrical, carpentry, paneling and repairs no job too small we take pride in our work Call 455-3393

JACOB ABOUTEOUL
254 65th Street, New York
CARPENTER
Kitchen cabinets - Book shelves
Stores fixtures
All kinds of paneling
Call 336-7566, after 6 PM 998-0264

CAR GLASS CO. — Auto glass our specialty — 182 Ridge Street Newark, N.J. Call: 201-481-1240

Harvey Tire repair shop open 7 days a week 8AM to 10PM new and used tires sold flats fixed. Tires recapped 208 West Bigelow — 201-242-7176

TRINKA'S FUNERAL SERVICE
198 Main Street Little Ferry, New Jersey 439 Maywood Avenue, Maywood, New Jersey dependable service and dignity Call 201-487-3050 Helene Trinka Faustini (manager)

ED'S AUTO BODY — Complete auto body repairs collision experts 244 South Washington Ave. Bergenfield, N.J. Dial: 201-384-0240

COUNTY VAN & STORAGE Inc.
Long Distance and Local Moving
MODERN WAREHOUSE
Agent for Greyhound Van Lines
Call:
914 YO 5-1010

JULIO PEREZ III Automotive Service open 7 days a week general auto repairs road service and towing and tires batteries and accessories 290 South Summit Avenue Hackensack, N.J. Call 201-487-4909

H. W. FEMALE

EXP LEGAL SECRETARIES
Temporary — \$4.00 per hour
M.I.T. COMPUTERS SYSTEM
50 West 36th Street
Call 947-7536

Exp operators on dresses & sportswear on Morrow & Singer machines semi section excellent pay vacation and benefits 516 TA 6-3151 'til 6PM.

Virginia 9-4496

A. R. SHIPLEY COMPANY

Aluminum Combination Windows and Doors
Jalousie Windows
Aluminum Awnings
600 RIDGEWOOD AVE.
Brooklyn, N.Y. 11208
Allen R. Shipley

Kultūros židinio — Jaunimo centro statybos fondo popietės vyksta kiekvieną penktadienį 12:30 val. popietį Richmond Hill salė, 117-07 Hillside Ave., (Myrtle ir Jamaica Ave. kampas). Informacijai skambinti 668-1774.

SERVICE

New standard auto body and fender shop open 5 days a week collision experts we take pride in our work 512 E. Elizabeth Ave. 201-486-8770

Charlie's Esso Service Station 15-27 Belmont Ave., Newark, N.J. 201-642-9258 / 284 Chancellor Av. Newark, N.J. 201-929-9897 open 7 days

South Broad Shell Service Center, open 7 days a week general auto repairs road service towing tires, batteries, accessories — 609-888-9866

Elizabeth Friendly Service Center, open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires, batteries, etc. Call 201-353-9551

Bilton Liquors and Delicatessen Inc. Open 7 days a week. For the finest of food and liquors. 476 Broad Ave. Palisades Park, N.J. 201-944-1219

LANDLORDS — we will rent your apartment in Brooklyn reliable tenants M. Henriques 665 Penn. Ave. Call 493-0081 - 257-0110

COPHRESI TRAVEL BUREAU Mr. Santos Rivera — a complete travel service individual and group travel air line & honeymoon package trips 184 1/2 Newark Ave. Jersey City, N.J. Call: 201-435-4087

Easton Upholstery Shop 1507 Neck Road, Brooklyn, web jobs, bottoms our specialty plastic and fabric slip covers and reupholstering seats rebuilt we come to your home Tel: 375-5455

Harry's B.P. Service Station general auto repairs road service tires, batteries and accessories 419 West Union Avenue. Call 201-356-9642

A & A Furniture Repair all types of furniture repaired chair caning and rush seating refinishing all types furniture. 625-9609 / UL 7-6660

Riverside Atlantic Service Station open 7 days a week specializing in foreign cars general auto repairs. Road service, towing 201-939-9577

OIL PAINTINGS reproductions for the entire family from your favorite photo — Call: 783-7471 Brooklyn

The best spray gun in the East! Contact us for aircraft painting including aluminigrip. Facilities for C 150 to GII Suffolk — 516-288-6250

Marc Anthony Coiffures — latest in creative hair styling childrens hair cutting wigs & wigslets sold, serviced late nite Fri 1416 Morris 687-9353

Williamstown Upholstering Company new furniture made to order 109 North Main Street Williamstown, N.J. Call 609-629-5586

LEGAL TYPING SERVICES pick up and deliver — Mrs. Kydd 102-15 34th Avenue Corona, New York Call 672-3317

BELLUSCI Travel Inc. 1396 Forest Avenue Bellusci Building Staten Island Groups and individual travel Call 447-6944

DELMAR TRAVEL SERVICE INC. 7302 Thirteenth Avenue, Brooklyn Group and individual travel — call 680-4250

Eddie's & Carls auto body specialists all work guaranteed we take pride in our work 6120 Kennedy Boulevard West N.Y., N.J. 201-868-4404

Stelton Friendly Service Station — open 7 days a week complete auto service 24 hour towing. Tires, batteries, accessories 201-752-3343

TRAVEL Reservations Inc. — for groups and individual travel — 311 Mamaroneck Avenue White Plains, New York, Call 914 WH 9-9116

Two Guys Texaco Service Station open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires, batteries — Call 201-945-9799

Danny's American Service Station open 7 days a week general auto repairs road service and towing tires batteries & accessories State Highway #37 West and Michele Drive Toms River, N.J. Call 201-341-9817

CROSS KEYS Esso Service Center general auto repairs road service. 24 hour towing service. Tires, batteries, and accessories Black Horse Pike & Cross Keys Rd Cross Keys, N.J. Days call 609-629-8938, nites 609-445-1007 ask for Chuck.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
Michigan 2-4130

DISPLAY

JERAL Jewelers 4512 Avenue "D" Brooklyn, N.Y. — we pay cash for old gold, platinum, silver, pocket watches, antiques. Call 451-2873

TRA DENE Hair Fashions latest in creative hair styling we have wigs and wiglets late nite Thurs & Fri by appointment call 201-994-9883

Boarding for all domestic animals reasonable rates pick-up delivery — Trio Animal Boarding 152 King St. Brooklyn, NY. 852-5566 ask for John

ASBURY LODGE REST HOME for the aged. State approved. 1 block from the ocean church and shopping 205 3rd Avenue Asbury Park, New Jersey Call 201-988-7479

Brothers Restaurant and Caterers, Inc. formerly Candy Kitchen open 6 days a week closed Sunday 67 West Main St. Somerville 201-725-9795

A-1 Carpentry & Brick Work — all work guaranteed Mr. Quinn 853 Elizabeth Ave. Richfield, N.J. — Call 201-943-5512

Jeannette Smith Electrologist — By appointment only U.S. Highway No. 130 Hightstown, New Jersey. Call 609-448-3489

HOLGATE HARBOR MARINA Open 7 days a week West & Roosevelt Ave. Beach Haven Inlet — Dial 609-492-2179

V & J Pizzeria open 7 days a week Sicilian and Neopolitan pizza — a family place Valley Road and Hamburg Tpke Wayne NJ 201-628-9840

Angelo's Restaurant & Pizzeria open 6 days a week Bring the family for Sunday dinner 83 Broadway Passaic N.J. Call 201-779-9586

Spring Cod springing fish the most modern on coast Montauk's newest, biggest, fastest Viking Star 5 AM heated fishing rails heated cabins bunks hot food reclining seats. Capt. Paul Fasberg 516-668-5924 or 2732

South Jersey Body Shop open 5 days a week Collision experts 528 South Black Horse Pike Blackwood, New Jersey 609-227-2221

Marvin's Liquors and Delicatessen open 6 days a week a family place we also deliver 67 Elizabeth Avenue Newark, N.J. Call: 201-248-2144

Santana Friendly Service Station — open 7 day a week general auto repairs road service & towing tires, batteries Newark NJ 201-621-2095

PEDRO Motors used cars open 7 days a week 100x100 guarantee — 41st Street & Kennedy Boulevard, Union City, N.J. 201-864-8867

QUALITY CARPENTRY
Finished Kitchens and Basements
Complete remodeling & Alterations
Residential and Commercial
Lic. 691653 Call: 931-9779

Ernest's Restaurant 71-28 Cooper Avenue near Myrtle Avenue Brooklyn, New York open 7 days a week. Steaks and chops. Call: 497-9229

The Rolling Pin Restaurant & Luncheonette open daily 6AM-9PM Sat. & Sun. 8AM-5PM good food at reasonable prices — Call 201-827-9947

PAINTED PONY RANCH Lake Luzerne, N.Y. 12846 The East's most Western Ranch — fun for all seasons a family place — Ideal for children Write for Brochure or call 518-696-2421

Ulster County waterfront properties 4 acres 600' on Hudson. 3 bedroom home, livingroom, diningroom, bath, fireplace, large barn and small cottage. Reduced \$40,000. Modern year round cottage, 2 bedroom living rm, fireplace modern kitchen and bath, encl. porch. Secluded prop. w/riparian rights. \$16,500 small 2 bedroom year round bungalow on Esopus, 2 car garage nice property, a mere \$10,000 secluded mod. T ranch w/ privacy plus 1 1/2 acres, 400' on river near New Paltz, college and thruway exit. 220 sq. ft. living area, 4 bedroom family — 914-338-5138

Hobby Coop Ceramics 12 Stratton Road West Nyack open Tues. Wed. Thurs. and Saturday 10 AM to 4 PM Ceramic supplies — 914 EL 8-2358

CHARLIES RESTAURANT

Open 6 days a week steaks chops seafood — a family place 13 South Kentucky Avenue Atlantic City, N.J. 609-344-9743

Hardaway's Quality Outfitters specializing in plastic slipcovers made of 12-16 gauge with wetting also reupholstering and repairing slipcovers and drapes from large selection of fine fabrics estimates call 491-8492

SPECIALŲS siuntiniai į Lietuvą

Pilnai čia užmokama — Gavėjas nieko nemoka. Greitas pristatymas. Populiarius siuntiniai

10 SKARELIŲ — \$46.80

5 vilnonės skarelės su didelėmis ar mažom gėlėmis ar turkiškais piešiniais ir 5 šilkines skarelės, visų spalvų. Oro paštu — pridėti dar \$8.50

5 vilnonės skarelės 1 moterų Orlon megztinis \$48.00

5 vilnonės skarelės 5 jardi vilnonės Challis medžiagos \$55.00

5 vilnonės skarelės 2 itališki nylon lietpalčiai \$59.00

VERTINGIAUSIA DOVANA

JOSŲ GIMINIS —

KAILINIŲ IMITACIJA

Didelė vertė — platus pasirinkimas: ūdra (lygi ar dryžuota), persiškas avinėlis ar avinas — pilna kaina tik \$99.00

SPECIALUS I — \$47.00

10 sv. kiaušės taukų, 10 sv. miltų, 10 sv. ryžių, 10 sv. cukraus.

Dar ir daugiau specialių siuntinių.

REIKALAUKITE MŪSŲ NAUJO KATALOGO

Užsisakykite dabar — tik per

INTERTRADE EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street (Penktas aukštas) New York, N.Y. 10010 Tel. 982-1530

Reikalaukite naujų katalogų su paveikslais.

TO PLACE
YOUR AD
CANCEL OR CHANGE
Tel.: GL2-2923

H. W. MALE

BUMPER STRAIGHTENERS
Experienced, up to \$5.25 an hour, vacation and holiday pay, will pay for moving expenses. If interested call collect: (315) 472-7073

MEN OVERSEAS EMPLOYMENT
We assist in employment overseas WORLD WIDE OVERSEAS EMPLOYMENT SERVICE
For information call 201-964-3855 2165 Morris Avenue Union, N.J. Suite 9 Hours 9 AM - 5:30 PM.

DISPLAY

Sutton - Maged and Co. Local and Long Distance Movers licensed and bonded — 2 men and truck \$12 per hour. 520 Fifth Avenue New York, New York Call: 787-7135

COLONIAL ARMS HOTEL — 123 Main Street Warrensburg, N.Y. For reservations call 518-623-3481

ADC Driver Training School Inc. — 94-26 B 207th Street Queens Village beginners, teenagers nervous & older people; refresher courses in driving we stress defensive driving all accredited driving instructors Call 776-0994

EL ESCORIAL
Fine Spanish and Mexican Cuisine. 84-23 37th Avenue Jackson Heights open daily, lunch, cocktails, dinner Flamenco guitar Fri - Sat - Sun Eve your hosts Ruben & David Brizuela Call 476-1870

Yorktown Heights Hi-ranch 4 bedrooms, 2 1/2 baths 2 car garage pool in ground 3/4 acre wall to wall carpeting and dishwasher. 914-245-1158

Ernest M. Coiffures latest in creative hair styling. We have wigs & wiglets. Late nite Friday — 2 Dede Street Haskel, N.J. 201-835-2696

A-1 Auto Painters open 5 days a week quality workmanship we take pride in our work \$55.00 and up 322 Wanaque Avenue 201-839-5379

Orlovsky Brothers Sunoco Service Station open 6 days a week general auto repairs road service towing tires batteries, etc. 201-546-9865

PIRMAUJANTI DEŠŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuošas GL 5-7068
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923
Spaustuvė GL 2-6916
Kultūros židynys 827-9865

Sukilimo minėjimui rengti komitetas birželio 23 aplankė ligoninėje esantį laikinosios vyriausybės narį inž. A. Novickį, kuris dėl ligos negalėjo dalyvauti minėjime, ir jam įteikė lietuviškų spalvų rozetę ir gėlę. Tokia rozetė ir gėlė buvo pašuoti visi laikinosios vyriausybės nariai, birželio 20 dalyvavę 1941 metų sukilimo minėjime.

Patksliname. Praeito Darbininko numerio pirmam puslapyje įdėjom nuotrauką, kur ma tosi šioje apylinkėje gyveną laikinosios vyriausybės nariai. Nesuminėjome, kad nuotraukos trūksta inž. A. Novickio, kuris šiuo metu serga ir guli ligoninėje.

Inž. Vik. Kirkyla bendrovės reikalais komandiruojamas vienai savaitei į Guianą, P. Ameriką. Prieš 2 mėn. su bendrovės direktoriu savaite lankėsi Br. Honduroje.

Algis Ubelis gavo Parsons Art College stipendiją. Pažymėtina, kad Algis yra pirmasis Richmond Hill gimnazijos auklėtinis, gavęs šios garsios meno mokyklos stipendiją. Parsons meno kolegijoje yra studijavę visa eilė garsiuju Amerikos ir Europos menininkų. Drauge su Richmond Hill gimnazijos vadovybe linkime Algį, pasekiant savo pirmatūlių pėdomis, protingai panaudoti Dievo duotus talentus.

Tėv. dr. Leonardas Andrius, OFM, Lietuvių Rašytojų Dr-jos centro valdybos pirmininkas ir lietuvių pranciškonų Brooklyn vienuolyno viršinininkas, grįžo iš atostogų, kurias praleido Kennebunkpore, Me.

Leonardas Žitkevičius, Darbininko redakcijos narys ir Lietuvių Rašytojų Dr-jos centro valdybos sekretorius, išvyko atostogų. Redakcijon grįš liepos 12.

Elenos Petniūnienės, gyv. Richmond Hill, N. Y., Darbininko skaitytojos, sveikata suvalgavo. Birželio 18 dr. Skeivio paguldėty į S. Juozapo ligoninę, Far Rockaway, N.Y., patikrinimui.

Darbininkas vasaros metu, nuo šios savaitės iki Darbo dienos savaitės imtinai, išeis tik vieną kartą — trečiadieniais.

I dainų šventę, kuri šį savaitgalį vyks Chicagoje, iš New Yorko išvažiuoja labai daug žmonių. Skrenda specialus lėktuvas, kurį suorganizavo Liet. Atletų Klubas. Kitai grupei vadovauja Lito kelionių biuras. Visa eilė važiuoja mašinomis.

Aktorius Vitalis Zukauskas birželio 7 baigė New Yorko Universitetą ir gavo magistro laipsnį. Pagrindinė studijų šaka buvo slavų drama ir literatūra.

Dr. Antano Šnieškos motinai mirus, išreikšdami užuojautą ir mirusios atminimą pagerbdami, Antanina ir Albertas Ošlapai Kultūros Židinio statybos fondui paaukojo 10 dol. Pranciškonai dėkoja.

Lecnardas ir Zenona Žitkevičiai birželio 23 atšventė savo vedybinio gyvenimo 25 metų jubiliejų.

Tėv. Pranciškus Giedgaudas, OFM, pranciškonų spaustuves vedėjas, yra išvykęs atostogų. Jis praleis Toronto, Ont., Kanadą.

Vytautas Alseika, Eltos rektorius birželio 28, pirmadienį, išvyko į Clevelandą, iš kur keliaus į Dainų šventę Chicagoje. Iš Chicago liepos 6 vyks į Los Angeles, Calif. Į New Yorką grįžta liepos 15.

Atitaisome. Praeitame Darbininko numeryje, rašant apie klebonų pasikeitimus Patersono Sv. Kazimiero lietuvių parapijoje, buvo parašyta, kad iki šiol klebonu buvo kun. Juozas J. Kinta, turi būti kun. Jonas J. Kinta. Už klaidą atsiprašom.

Kas norėtų įsigyti lietuviškų plokštelių ar lietuviškų knygų, prašomi kreiptis į Darbininko administraciją, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

AIDAI — stambus mėnesinis kultūros žurnalas. Metam tik 10 dol. Administracija: 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y. 11221.

Dr. Antanui Snieskai ir šeimai, jo motinai

A + A

Aleksandrai Snieskienei

mirus, užuojautą reiškia

Grazina ir Aleksandras
DAUNIAI

A + A

Albertui Kynastui

mirus,

Bagdžiūnų šeimai gilią užuojautą reiškia

Donata ir Gediminas
GRAJAUSKAI

A + A

Aleksandrai Snieskienei

mirus,

jos sūnų DR. ANTANĄ SNIESKĄ su šeima
giliai užjaučia ir kartu liūdi

Danguolė ir Jurgis BIRUČIAI
Donata ir Gediminas GRAJAUSKAI

Liet. Bendruomenės įsikūrimo dvidešimtmis bus paminėtas spalio 8 ir 9 New York. Minėjimo reikalais birželio 25 buvo sukvietas posėdis, kuriame dalyvavo JAV centro valdybos pirmininkas Vytautas Volertas ir vicepirmininkas Vincas Gruzdis, abu iš Philadelphia. Taip pat posėdyje dalyvavo ir visa LB New Yorko apygardos valdyba. Sutarta tokį minėjimą plačiu mastu surengti, sudaryti ir minėjimo programos apmatą. Spalio 8, šeštadienį, būtų iškilminga minėjimo akademija, kurioje būtų apžvelgti ir praeiti ir mestas žvilgsnis į ateitį. Tą vakarą — susipažinimo vakaras, kurio programą atlieka jaunieji talentai. Kitą dieną, sekmadienį, iškilmingos pamaldos, ir popiet — didysis koncertas.

Organizuojamas autobusas į seselių pikniką Putnam, Conn. liepos 18. Autobusas išsina sekmdienį, 6:30 v. ryto, nuo pranciškonų vienuolyno 680 Bushwick Av., Bklyn, N. Y. 7:00 sustoja prie Shalins Funeral Home 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Kelionė asmeniui 12 dol., įskaitant ir įėjimą į pikniką. Registruotis Darbininko administracijoje GL 2-2923, vakarais GL 4-7068, pas M. Šalinskienę 296-2244, E. Kašetiengę 2-6815. Gautas modernus ir patogus kelionei autobusas, ir tik vienas. Prašoma užsirašyti iš anksto ir nesivėlinti laiku atvykti.

Dr. V. Slavinską praneša, kad jo vadovaujamos ligoninės raštinėj yra laisva buhalterio vieta. Suinteresuoti kreiptasi adresu: Dr. V. Slavinską, P. O. Box 429, Monticello, N. Y. 127 01.

Padėka

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos valdyba nuoširdžiai dėkoja tarmių popietės dalyvams: kalbininkui L. Dambriūnui, atvykusiam net iš Washingtono ir taip išsamiai supažindinus mus mūsų tarmėmis.

Generaliniam konsuliui A. Siučui, pasveikinusiame susirinkusius žemaitiškai, poetei Audronei ir jos vyrui Broniui Balčiūnui, nukėlusius mus į Dūkų kraštą, poeti L. Grigaitę, tautiškienei, paskaičiusiom kapšiką; poetui L. Žitkevičiui, padėkavusiame Vabalnikų Biržų tarne; ir P. Jurkui, skaičiusiam Butkų Juzės "Zemaičių stiprybę".

Antroji dalis grupuota pagal kompozitorius — pradėta Bachu ir užbaigta Chopinu.

Dėkojam visiems, kurie savo atsilankymu pagerbė mūsų pas-tangas.

Dar kartą ačiū!

Federacijos Valdyba

Apartments available in better parts of Manhattan and the Bronx. For information call 795-0144. Joseph H. Green, licensed real estate broker. By appointment only.

St. Citvaras išvyko į Braziliją dviračiu

Kaip buvo suplanavęs, taip sol. Stasys Citvaras ir įvykdė. Birželio 26, šeštadienį, 5:15 v. ryto su savo žmona dviračiais išvyko ilgai ir ilgai kelionei — viso net 15,000 mylių.

Ant dviračių sudėjo plastikinius ir brezentinius maišus, prisirišo net vieną gitarą, reikalingus aparatus, vandens bėlinį indą, žemėlapius ir kitus daiktus, daiktus. Viso turėjo apie 90 svarų per abu.

Jų butą 108 St., Richmond Hill, išleisti susirinko būrelis lietuvių, net šampanu aplaistę jų dviračius ir pačią kelionę. Iš Daily News buvo atvykęs fotografas ir pora korespondentų. Išvykstančių nuotrauka buvo įdėta sekmadienio laidoje.

Du automobiliai dar palydėjo važiuojančius tuščiomis ir bundančiomis miesto gatvėmis. Kelia buvo gerai išstudijavę, per jį važiuavę bent kelis kartus. Išvyko ankštų rytą todėl,

nes tada gatvės tuščiausios, mažas judėjimas. Gi sunkiausia išvažiuoti New Yorke. Vietno mašina net palydėjo iki tilto. Pirmoji jų sustojimo vieta buvo Patersono, N. J., pas Antaną Rugį.

Toliau jie numatė savo dviračiais pasiekti šias vietas: liepos 10 — Charleston, West Virginija, liepos 18 — Knoxville, Tennessee, liepos 22 — Nashville, liepos 28 — Memphis, Tennessee, rugpjūčio 6 — Texas, rugpjūčio 14 — Houston, Texas.

Taip susitvarkę, kad tuose miestuose ras ir savo pašta pošto centrines įstaigas, pakelės bankuose yra ir pinigų pasidėję.

Išvažiuojantiems susirinkę palinkėjo ištvermės ir laimingos kelionės. Tikrai tai pirmas lietuvis, kuris užsiranė taip toli nukeliauti dviračiu, iš New Yorko iki Rio de Janeiro!

PRISIMINTAS 1941 METŲ SUKILIMAS

Iš organizacijų atstovų buvo susidaręs specialus komitetas, kuris surengė 1941 metų sukilimo minėjimą. Taip buvo atžymėta 30 metų sukaktis.

Pamaldos bažnyčiose
Lietuviškos bažnyčiose birželio 20 buvo specialios pamaldos už ištremtus į Sibirą, už žuvusius sukilime. Maspetho lietuvių bažnyčioje dalyvavo ir lietuviškų organizacijų vėliavos. Mišias turėjo laikyti prel. J. Balkūnas, bet, mirus jo seseriai, mišias aukėjo svečias iš Romos kun. V. Kazlauskas. Prel. J. Balkūno parašyta pamokslą paskaitė kun. J. Pakalškas.

Parapijos choras, vadovaujamas muziko Vytauto Kerbelio, įspūdingai pagiedojė tai dienai pritaikytas giesmes.

Akademija salėje
Minėjimo akademija buvo Sv. Tomo parapijos salėje Woodhavene. Salė buvo gerai vėsinama. Gaila, kad apie tai niekas anksčiau nepranešė, nes diena buvo ir karšta ir tvanki. Kiti pabūgo ir susilaikė namuose. Bet ir šiaip žmonių prisirinko apie 4-5 šimtus.

Pradėta žuvusių pagerbimu
Programa pradėta 5.15 v.p.p. Prasitaukus uždangal, scenoje matėsi detalė iš Kauno karių kapinių — didysis paminklas ir kukiūli kary kryžiai. Iš

garsiaikalbių pasigirdo giesmė "Kovojo jūs jau žuvot"...

I magnetofono juostą buvo įrašytas tekstas, kuris paaiškino paminklo prasmę. Užbaigta vėl galingais giesmės žodžiais — "Garbė jums tebūnie"...

Giesmės metu dvi mergaitės į sceną įnešė didelį gėlių vainiką ir pastatė šalia paminklo.

Invokaciją sukalbėjo kun. Pranas Geiščiūnas. Tuoj jungtinis choras, diriguojamas Vinco Mamaičio, sugiedojo J. Naujalo Maldą už tėvynę ir Amerikos bei Lietuvos himnus.

Pagerbiami laikinosios vyriausybės nariai

I sceną išėjęs rengimo komiteto pirmininkas Aleksandras Vakselis prisiminė sukilimą ir sustojė ties laikinąja vyriausybe. Specialiai buvo pristatyti publikai ir pagerbti šioje apylinkėje gyveną laikinosios vyriausybės nariai. Kiekvienam buvo prisegta į atlapą lietuviškų spalvų rozetė su rožės žiedu viduryje.

Pirmiausia buvo pristatytas prof. J. Brazaitis, toliau — svečias paskaitininkas dr. Adolfas Damušis, iš Detroito, inž. Antanas Novickis (dėl ligos jis negalėjo šiam minėjime dalyvauti, jam rozetė nušėta į ligoninę), dr. Juozas Pajaujūis, adv. pulk. Jonas Šlepetytis, Pranas Vainauskas.

A. Kepalaitės jaunieji pianistai

Kaip įprasta, pianistės Aldonos Kepalaitės auklėtiniai mokslo metų baigėje parodo savo sugebėjimus. Birželio toks savybinis koncertas buvo Inos ir Tado Jasaičių namuose Great Neck, Long Island. Pasireiškė 14 jaunujų (8 mergaitės, 6 berniukai).

Pirmąją dalį pradėjo pats jauniausias mokinytis Petras Laurins, 7 metų, atpylęs porą Thompsono gabalėlių. Toliau skambino: Jonas Matulaitis — Ecksteino Prancūzų liaudies daina, Justas Vilgalytis — Beethoveno Sonata G major, Ona Matulaitytė — Beethoveno F major, Rasa Vilgalytė — Schumanno Mažąjį etudą, Rytas Vilgalytis — Burgmuellerio Barkarolė ir Griego Elfo šoki, Andrius Rajeckas — Lichnerio Pievoje.

Antroji dalis grupuota pagal kompozitorius — pradėta Bachu ir užbaigta Chopinu.

Laura Čerkeliūnaitė atliko Bacho Invenciją F major, Lina Čerkeliūnaitė — Bacho Invenciją F minor, Aura Ošlapaitė — Kuhlano Rondo C major, Paulius Rajeckas — Mozarto Sonata C major I dalį, Dalia Jasaitytė — Mozarto Sonata C major II dalį, Aura Ošlapaitė — Mendelssohno Dainą be žodžių, Ramutė Zukaitė — Griego Peteliškė.

Po to jaunieji kibo į Chopiną: Andrius Rajeckas paskambino Preliudą A major, Eglė Sukytė — Mazurką A minor, Dalia Jasaitytė — Mazurką G minor, Paulius Rajeckas — Mazurką Bb major, Lina Čerkeliūnaitė — Preliudą Db major, Laura Čerkeliūnaitė — Valsą Db major.

Mokytojai A. Kepalaitė dovanėlė mokinių vardu įteikė R. Zukaitė. Jaunujų pianistų pasirodymas parėjo pakiliai ir su derama rimtimi. (K)

Pensijoj gyveną vyras su žmona nori rasti butą iš 3-4 kambarių. Nesvarbu kur gyvenamoji vieta būtų pasiūlyta. Abu galėtų atlikti lengvesnius namų priežiūros darbus. Tel. (212) 387-3744. Rašyti: Mr. D. Pocius, 143 Ten-Eyck Walk, Apt. 577, Brooklyn, N. Y. 11206.

Vedusiai porai reikalingas 3-4.5 kambarių butas. Pagedaujama Woodhavene, Richmond Hill, Middle Village ar Glendale rajonuose. Skambinti vakarais: TW 4-4368.

Nebrangiai parduodamas lietuviškas tautinis kostiumas (size 12). Skambinti vakarais IN 1-8937.

Lietuvė moteris ieško šeiminių vietos. Siūlyti nuo 6 iki 8 val. vakarais tel. (212) 782-3347.

Vyriškis ieško vieno arba dviejų be baldų kambarių. Rašyti: Frank Dubickas, 2869 Atlantic Ave., Brooklyn, N. Y.

Milijonai laukia paveldėtojų. Lietuvi, drausk savo gyvybę Lietuvių R. Katalikų Susivienijime, kame yra įvesti moderniški apdraudimo planai suaugusiems ir jaunamėčiam.

Nariai gauna palengvintomis sąlygomis namų pirkimui pasikolas.

Dabar yra geriausia proga apsidrausti.

Savi pas savuosius.
Telefonas MI 7-6637.
Direktorius Bronius Bobelis.

— Elektrinės ir kt. rašomas mašinas, Radio, Zenith TV, kalkuli. ir skaičiavimo mašinas pigiausiai ir sąžiningai pirkite iš: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Dr. A. Damušio paskaita
Apie 1941 metų sukilimą kalbėjo dr. Adolfas Damušis, vienas iš sukilimo organizatorių, specialiai komiteto pakviestas iš Detroito.

Dr. A. Damušis turi savitą kalbos stilių. Pirmą jis linkęs svarstyti, analizuoti faktus, o paskui prieina prie pačių faktų pasakojimo. Taip ir šioje paskaitoje daugiau buvo analizuojamos to laiko apraiškos, interpretuojami vieni ar kiti reiškiniai, vis ieškant gilesnės minties. Iš paties sukilimo epizodų plačiau papasakojo, kaip buvo užimtas Kauno radiofonas.

Laikinosios vyriausybės vardu

Apie pusę valandos kalbėjo dr. A. Damušis. Po jo paskaitos sceną buvo pakviestas laikinosios vyriausybės atstovas prof. J. Brazaitis, kuris dešimties minučių kalboje palietė ano meto nuotaikas, laikinosios vyriausybės darbus ir išreiškė pagarbą žuvusiems sukilimui. Tos pagarbos ženklai jis ir savo dovanotą gėlytę iš atlapo išgėrė į didįjį vainiką, kuris puošė žuvusiųjų paminklą.

Pirmoji dalis užsklėsta iš magnetofono juostos perduotos giesmės "Kovojo jūs jau žuvot" — paskutiniu posmu. Čia buvo panaudota Maspetho lietuvių parapijos choro įrašai iš jų religinio koncerto.

Antroji dalis

Antrąją dalį pradėjo Nijolė Baltrušionienė, tos dalies programos vedėja. Pradžioje buvo skaitiniai, skirti sukilimui. Tada Alinskas paskaitė, kaip buvo paskelbtas per radiją Lietuvos nepriklausomybės atstatymas, gi Leonas Karmazinas — paskaitė ištraukas, ką rašė tada New York Times ir Amerikos lietuvių laikraščiai.

Solisto dainos

Pranešėja pristatė solistą Stasį Citvarą kaip išvykstantį iš čia į Braziliją. Sol. St. Citvaras padainavo tris dainas: A. Kačanausko — Ten, kur Nemunas banguoja, F. Schuberto — Klajūnų ir J. Dambrausko — Jau žirgelis pababnotas. Akomponavo Algirdas Kačanauskas.

Be tautinių šokių

Programoje buvo numatytas N. Y. lietuvių tautinių šokių grupės pasirodymas. Turėjo šokti penkis šokius, bet, mirus A. Kynastui, šokiai buvo atšaukti (A. Kynastas buvo šokių mokytojos artimas giminaitis ir grupėje šokančių Bagdžiūnų senelis).

Deklamuoja

I minėjimą buvo įjungtos ir kelios jaunos merginos, kurios paskaitė eilių, pritaikytų tai progai. Marytė Sandanavičiūtė padėkavom Putino "Tremtinis", Jūratė Balsytė — B. Brazdžionio "Brangiuosius akmenis".

Jungtinis choras

Koncerto pabaigoje pasirodė jungtinis choras. Jį sudarė šie chorai: Angelų Karalienės parapijos choras, vad. M. Liuberskio, Apreiškimo par. choras, vad. A. Kačanausko, Operetės choras, vad. M. Cibo, Sv. Petro ir Povilo parapijos choras, vad. V. Mamaičio.

Choras sustojė prieš sceną, o dalis vyrų užkopė net ant scenos. Kitaip jiems būtų buvę sunku sutilpti pačioje scenoje.

Choras, diriguojamas Mykolo Cibo, pradėjo dviem dainom — St. Gailevičiaus — Oi toli toli ir Br. Budriūno — Laisvės vasaris iš kantatos "Lietuvos šviesos keliu".

Bronės Blekienės poilsio namai seneliams yra gražiam Connecticut valstijos ūky su valdžios leidimu. Priimami seneliai vyrai, ne moterys. Oras geras, valgis lietuviškas, savas pienas, nes laikoma daug karvių, gera priežiūra, lietuviškas maistas. Rašyti: Mrs. B. Blekienė, P. O. Box 33, Terryville, Conn. 06786. Tel. 582-5113. Galima skambinti bet kuriuo laiku.

Dr. Adolfas Damušis kalba 1941 metų sukilimo minėjime birželio 20 Sv. Tomo salėje Woodhavene.

Tada Vanda Galbuogytė padėkavom B. Brazdžionio eilėrašį "Lietuvos vardas".

Pabaigoje padainavo A. Aleksio — Pirmyn į kovą, J. Tallat-Kelpšos — Kur lygūs laukai, St. Simkaus — Lietuviais esame mes gimę, — dirigavo Algirdas Kačanauskas.

Jungtinio choro pasirodymas čia buvo tikra naujiena. Nors jam šiek tiek ir trūko "susiklijavimo" bet jis skambėjo su jėga. Ir visi turėjo pasidžiaugti, kad bendrai dainai galima susaukti visus apylinkės chorąs.

Užbaigos gėlės

Užbaigai į sceną buvo sukviešti programos dalyviai. Visi buvo apdovanoti gėlėmis. A. Balsys, rengimo komiteto vicepirmininkas, padėkojo visiems, prisidėjusiems prie šio minėjimo.

Užbaigti minėjimą pakvietė Lietuvos himnu. O to jau nebereikėjo, nes himnas pradžioje buvo sugiedotas. Tai būtų šiek tiek sutrumpinę ir užsitęsę minėjimą. Užsitęsę jis tris valandas.

Kreditai kitiems

Minėjimui buvo išleista specialiai programa su P. Jurkaus piešiniu. Jis ir sceną papuošė. Pirmai daliai buvo nupiešęs Kauno kapinių paminklą, o antrai — Vytį ir atitinkamus įrašus bei ornamentus.

Chorom akomponavo Philip Skabeikis, talkinamas Marion D. Sidis.

Minėjimą rengė specialus komitetas, kurį sudarė: pirm. Aleksandras Vakselis, vicepirm. Aloyzas Balsys, vicepirm. Vytautas Banelis, izd. Birutė Radzivanienė, sekretorius — Alfonsas Samušis.

Komitetas po programos M. Diržienės restorane buvo surengęs vaišes programos dalyviams ir svečiams.

(p.i.)

SPORTAS

(atkelta iš 7 psl.)

kus. Čia vasaros pertrauka, o Chicagoje, Toronte pirmenybių įkarštis. Šiuo kartu atrodo bent New Yorke kiek sąžiningiau pasirodė, todėl šeštadienio, liepos 3 d., 5 val. vakaro Marquette parke Chicagoje susitikimas nekantriai laukiamas.

New Yorko Atletai į Chicago išvyksta lėktuvu šeštadienio rytą. Komandos sudėtis: Bagdžiūnas II (vartuose), Vainius II, Česnauskas, Bagdžiūnas I, Kreicas, Budraitis, Rauba, Kliučka, Sabaliauskas, Šileikis, Bileikis, Vainius IV, Market, Zadvydus, Budreckas, Remėza II. Komandos vadovas — Remėza I. Iš šios komandos 1964 metais meistro titulą Cleveland laimėti padėjo — Vainius II, Budraitis, Kliučka, Budreckas, Šileikis, Remėza II. Remėza I.

Atletas